

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗΣ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1886

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΚΛΘΙΔΡΥΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΡΧΩΝ

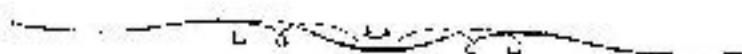
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗ,

'Αντιπρύτανεως καθηγητος Καθηγητος της Ιατρικης Σχολής,

© 2006-2010 ΕΚΠΑ
ΠΑΡΑΔΙΔΟΝΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΑΝΕΙΑΝ ΕΣ
ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΛΥΤΡΩΝ.

ΑΘΗΝΗΣΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΠΑΛΙΤΕΝΕΣΙΑ» ΙΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

14 — ΟΔΟΣ ΒΟΡΡΑ — 14

1887

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗΣ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1886

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΚΑΘΙΔΡΥΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΤΠΟ

© **2006-2010 ΕΚΠΑ**
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ι. ΔΑΝΙΓΛΙΑΝΗ,
Λαζαρίδης και πατέρων Καθηγούτων της ιατρικής κληρονομίας,

ΠΑΡΑΔΙΛΟΝΤΟΣ ΤΗΝ ΠΡΙΤΑΝΕΙΑΝ ΕΙΣ
ΤΟΝ ΔΙΑΛΟΧΟΝ ΑΥΤΟΥ.

Σεβαστή δμήτυρες,

Πρώτην ήδη φοράν, μετά τὴν ἔνδοξον ἐκείνην ἐποχὴν τῶν ἡρωικῶν ἀγώνων τῶν πατέρων ἡμῶν, ἣ καθολικὴ γνώμη τῆς πατρίδος ἀνωμολόγησε τὴν ἀνάγκην τῆς στρατιωτικῆς παρασκευῆς τοῦ Κράτους περὶ τὸ τέλος Σεπτεμβρίου παρελθόντος ἔτους πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ έθνους. Πρώτην ήδη φοράν οἱ πολῖται πάστοι τάξεως ἐνθουσιώδῶς ἐσπευσαν νὰ συντελέσωσιν ἐκκεστος εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐθνικῆς ταύτης θελήσεως, καὶ αὐτοὶ οἱ πολῖται τοῦ ἐνδιαιτήματος τούτου τῶν Μουσῶν ἐξήτησαν νὰ φαγωσιν ὑπέρ τεροῦ:

τῶν προσδοκιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ν' ἀρήσωσι κατ' ἐκεῖνον τὸν γρόνον τὰ πυνθανατικὰ αὐτῶν ἔργα, νὰ λάβωσι τὴν λόγγην καὶ τὸ ξίφος τοῦ στρατιώτου καὶ νὰ σπεύσωσιν ὅπου ἐκάλει αὐτοὺς ἢ πατρὶς πρὸς ἔξυπηρέτησιν τῆς ἑθνικῆς ταύτης ἀνάγκης.

Διὸ τοῦτο σήμερον ἀναβαίνων τὸ βῆμα ἵνα ἐπιτελέσω τὸ τελευταῖον ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλόμενόν μοι καθήκον καὶ δώσω δημοσίᾳ λόγον τῶν ἐπὶ τῆς ἡμέρας Πρωτανείας παραγμένων, ἀναγκάζομαι ν' ἀγγέλω δικέν οὐχὶ τὴν κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος περὶ τὰς ἐπιστήμας ἐπίδοσιν τῆς φοιτώσῃς νεότητος, οὐδὲ τὰς περὶ τὴν ἐκμάθησιν ἐπιστημονικῶν γνώσεων κατὰ τὴν περίοδον ταύτην προσδόους αὐτῆς, ἀλλὰ τὴν αἰφνίδιον μεταβολὴν τῆς νεότητος ταύτης εἰς ἀλκιμίους φρουρῶν τῶν διεκδικούματων τούτου εἰς στρατῶν τῶν φρουρῶν αὐτῶν. Εἰσίνη ἡ γλαύξ, ητοις ἐκόσμησι τὸ Πανεπιστήμιον ὡς σύμβολον τῆς Αθηνᾶς, τῆς λατρευομένης ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὡς θεᾶς τῆς σοφίας, ἀπέπτε τῶν προπολικῶν αὐτοῦ κατὰ τὸν παρελθόντα χρόνον καὶ ἀντ' αὐτῆς ἔστησε τὴν πανοπλίαν ὁ Ἀρης. Οἱ πολῖται αὖτοι τοῦ Πανεπιστημίου, οἵτινες ἐσυγείμισαν νὰ κάθωνται ἐπὶ τῶν ἑδωλίων τῶν αἰθουσῶν ἐκείνων καὶ νὰ ἀκρούνται τῶν μαθημάτων τῶν ἀναπτυσσόντων τὸ ἐκυπών πνεῦμα, αὗτοι αὖτοι ἐντὸς τοῦ γρονικοῦ ἐκείνου διαστήματος ἐσυγείθισαν νὰ κατακλίνωνται μετὰ τοὺς σωματικοὺς κόπους τοῦ στρατιώτου ἐντὸς τῶν αὐτῶν αἰθουσῶν καὶ ν' ἀσκῶνται περὶ τὴν ζεύγησιν τοῦ διπλοῦ.

Ἔτοι δὲ ἀναγκαῖα ἡ τοιχύτης μεταβολὴ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ περὶ ἐπιστρατεύσεως Β. Δ., τοῦ συγκαλέσαντος εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ πάντας τοὺς ἄγοντας ἥλικιαν 22—28 ἔτῶν, διάτε;

1) Οἱ ἐγγραφέντες εἰς τὰ μητρώα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἀναγεώσαντες τὰ εἰσιτήρια αὐτῶν φοιτηταὶ ἀνέβαινον κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος εἰς 2662, τούτων δὲ οἱ ἄγοντες τὴν στρατεύσιμον ἥλικιαν, δρμάμενοι ἐκ τῆς ἑλευθέρας Ἑλλάδος

δος, παρόντες καὶ καταταχθέντες εἰς τὸν στρατὸν, θίσαν 1400 μὴ παρόντες καὶ μὴ καταταχθέντες ἔνεκα λόγων.....	170
Οἱ μὴ ἄγοντες τὴν ἥλικιαν ταύτην, δρμάμενοι ἐκ τῆς ἑλευθέρας Ἑλλάδος, παρόντες ἀλλὰ μὴ ὑπόχρεοι εἰς στράτευσιν	330
Οἱ ἄγοντες ἢ οἱ μὴ ἄγοντες τὴν στρατεύσιμον ἥλικιαν, δρμάμενοι ἐκ τῆς μὴ ἑλευθέρας Ἑλλάδος καὶ μὴ ὑπόχρεοι εἰς στράτευσιν, παρόντες.....	580
μὴ παρόντες ἀλλὰ διαιρέοντες εἰς τὰς ἑστίας αὐτῶν..... καὶ οἱ ἐξαιρούμενοι τοῦ στρατοῦ φοιτηταὶ τῆς Θεολογίας.....	150
	34
	354
	910
	1400

ἐπομένως ἀπαντεῖς οἱ δυνάμενοι νὰ ἀκροασθῶσι τῶν ἐν τῷ ἑρόμενῳ τούτῳ διδαχθησομένων μαθημάτων παρόντες φοιτηταὶ ἀνέβαινον κατὰ τὸν γρόνον ἐκεῖνον ἀντὶ 2662 (μείον 34 θεολόγων) μόνον εἰς 910,

ῶν αἱ 465 ἥμερον ἀκροασθῆται τῶν μαθημάτων τῆς Νομικῆς ἀντὶ 1235	
· 310 " . " " " " " Ταξιαρχία " 858	
· 135 " . " . " " " " Φιλοσοφίας " 475	
	2628

οἱ δὲ λαβόντες τὸ ὄπλον τοῦ στρατιώτου καὶ μὴ δυνάμενοι ν' ἀκροασθῶσι τούτου ἔνεκα τῶν διδαχθησομένων μαθημάτων φοιτηταὶ ἀνέβαινον εἰς 1400, γεγονός τὸ ὄποιον ἐπεμπτύρησαν οἱ ἀποφασίσαντες νὰ διδάξωσι περὶ τὰς πρχὰς Οκτωβρίου Καθηγηταὶ, μὴ δυνηθέντες νὰ συναντήσωσιν τὸ ὄλιγοντας ἀκροατὰς πρὸς διδασκαλίαν.

2) ή εξακολούθησες τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ήθελεν ἀποτελέσαι ἀντίδρασιν κατὰ τῆς Οελήσεως τοῦ ἔθνους καὶ ἀσέβειαν πρὸς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, συνάμα δὲ ήθελεν ἐπιφέρει ἀδικίαν οὐ μικρὰν εἰς τοὺς εὐγενεῖς ἐκείνους πολίτας τοῦ Πανεπιστημίου, οἵτινες σεβόμενοι τοὺς νόμους ἔδραμον πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ιερωτάτου καθήκοντος. Τὴν τοιαύτην δὲ ἀσέβειαν πρὸς τοὺς Νόμους καὶ ἀντίδρασιν κατὰ τῆς θελήσεως τοῦ ἔθνους καὶ ἔτι μᾶλλον τὴν ἀδικίαν τῶν νέων ἡ διεικοῦσα τότε τὸ Πανεπιστήμιον Ἀρχὴ οὐδὲ νὰ δημιουργήσῃ οὐδὲ νὰ ἐνισχύσῃ προύτιθετο, ἀλλὰ μετὰ θάρρους ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν τότε Κυβέρνησιν καὶ οὕτω ἐπῆλθεν ἢ διακοπὴ τῶν μαθημάτων.

Καὶ αὐτὴ ἡ τροποποίησις τοῦ ἰδρύματος τούτου εἰς στρατῶνα τῶν φρούρων τοῦ Ἱερούς ἦτον ἐπιβλητικὴ ἐνεκα τοῦ χρόνου τῆς ἐπιστρατεύσεως, διότι κατὰ μῆνα Ὁκτώβριου ἀφθονος βροχὴ κατεπλημμύρησε τοὺς ἐν τῇ θέσει Τούφου στρατῶνας, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἀνδρες, ὅν πλειστοι φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἥναγκασθησαν νὰ διανυκτερεύσωσιν δπως ἀντρώθωσι τοῦ ἐπαπιλοῦντος αὐτοὺς κινδύνου, οἱ δὲ λοιποὶ στρατῶνες εἶχον ὑπερπληρωθεῖ ἀπὸ τοὺς συρρεύσαντας ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἀνδρας· ὥστε τοῦ ἀνάγκης χάριν φιλανθρωπίας καὶ χάριν τοῦ ιεροῦ σκοποῦ, τὸ Πανεπιστήμιον γ' ἀνοίξῃ καὶ πάλιν τὰς θύρας πρὸς τὰ μέλη αὐτοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας τοῦ Κράτους, δπως ἐπράξει τοῦτο καὶ ἔλλοτε, ὅωσαν τὸ παράδειγμα τῆς τάξεως, τῆς ὑπακοῆς εἰς τοὺς Νόμους τῆς πατρίδος καὶ τῆς φιλανθρωπίας εἰς τὰ ἴδια αὐτοῦ μέλη. Ἐὰν δέ τινες ἐθεώρησαν ἐκ μεγάλου ἐνδιαφέροντος πρὸς τὰ τοῦ Πανεπιστημίου κινδύνους, διτὶ ἢ κατασκήνωσις τῶν στρατιωτῶν ἐν τῷ τεμένει τούτῳ τῶν Μουσῶν ἦτο πάντη ἀσυνήθης καὶ ὅλως καταστρεπτική, δυναμένη νὰ προκαλέσῃ ζημίας ἀνεπανορθώτους, ἢ πεῖρα ἐθεῖσαισεν διτὶ ἐσφαλλον, διότι κατὰ τὴν παρούσαν ἐπιστράτευσιν οἱ φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ αὗτοὶ οἱ στρατιῶται τοῦ Κράτους ήσαν οἱ ἀγρυπνότεροι φρευροὶ τοῦ Πανελλήνιου τούτου ἰδρύματος.

Εἶχον καθῆκον νὰ ποιήσωμαι τὴν ἐξήγησιν ταύτην εἰς ἐπήκουον πάντων τῶν Ἑλλήνων διὰ νὰ μάθωσιν ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον δὲν ἀνήκει εἰς μόνην τὴν μικρὰν ταύτην γωνίαν τῆς γῆς, τὴν ἀποκτήσασαν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὰ ἀπ' αὐτῆς ἄγαθα, ἀλλ' εἶναι Πανελλήνιον, καὶ εἰς πάσας τὰς χριστίμους περιστάσεις τῆς πατρίδος ἐδείχθη τοιοῦτον. Καὶ καθὼς κατὰ μίαν ἀλλήνη προγενεστέραν ἐποχὴν, ὅτε διεκυβεύετο ἡ τύχη τῆς πατρίδος ἐξ ἀναρχίας καὶ δλήγου δεῖν ἐπέρχετο ἡ καταστροφὴ τῆς ζωῆς τοῦ πολίτου καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, τὸ Πανεπιστήμιον μετὰ τῶν ιδίων αὐτοῦ πολιτῶν ἀνέλαβε πρὸς σωτηρίαν τῆς πατρίδος καὶ τῆς πόλεως τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας τοῦ ἀτόμου καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως· οὕτω καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, ὅτε ἡ πατρίς ἐπεχείρησε τὸν μέγαν ἀγῶνα πρὸς ἀνάκτησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀποδοθέντων αὐτῇ ὑπὸ τῶν μεγάλων τῆς Εὐρώπης δυνάμεων, τὸ Πανεπιστήμιον ὥφειλε καὶ τοὺς πολίτας αὐτοῦ νὰ παράσχῃ καὶ τὸ τέμενος τοῦτο νὰ χρησιμοποιήσῃ ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἔθνους.

'Αλλ' ἀφοῦ τὰ μαθήματα τὰ διδασκόμενα ἐν τῷ ἰδρύματι τούτῳ διεκόπησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἔτους, ἐπόμενον ἦτον διτὶ οἱ Καθηγηταὶ καὶ Ὅφραγηταὶ ταχολόγησαν ἀνευδότως πρὸς αὖξησιν καὶ βελτίωσιν τῶν γνώσεων, ἀς περ ἔκαστος ἀνεδέξατο νὰ καλλιεργῇ καὶ μεταδίδῃ εἰς τοὺς νέους, καὶ πέπεισμαι διτὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ προφορικὴ διδασκαλία θέλει γείνει εὐρυτέρα εἰς τοὺς ἀκρωτηριῶν νέους καὶ ἡ πρεστοιμασθεῖσα πανδαισία ἔσται πλουσιοπάροχος καὶ ἀνάλογος τῶν χόπων καὶ τῶν διατεθέντων μέσων αὐτῶν. "Ωστε ἐάν ἡ ἀνάγκη τῆς πολιτείας ὑπεγρέωσε τοὺς νέους νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ πνευματικὰ αὐτῶν ἔργα καὶ τὴν Κυβέρνησιν νὰ διακόψῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διδασκαλίας, ἐγένετο δῆμος πρόδενος καὶ ἀγαθοῦ τίνος, παρασχοῦσα καιρὸν ἐπιτήδειον πρὸς τοὺς διδασκούσας Καθηγητὴς καὶ Ὅφραγητὴς δπως μᾶλλον προάξωσι τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην καὶ ἡμὲν φοιτῶσαν νεότης κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο θ' ἀποθησαυρίσῃ πλοῦτον γνώσεων ὡς

ισοζύγιον τῆς ἀπωλείας, ὁ δὲ ἐμὸς διάδοχος ἔσται εὐτυχέστερος ἐμοῦ νὰ ἐξυμνήσῃ αὐτὰς ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου.

Πόση γλυκυθυμία ἡθελε διαχυθῆ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, ἐάν ὁ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου ἐξύμνει καθ' ἔκαστον ἔτος ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ἐνώπιον ὑμῶν καὶ δι' ὑμῶν διέδιεν σις ὅπαν τὸ Πανελλήνιον, τὸ ἔχον ἐστραμμένην τὴν προσεχήν αὐτοῦ εἰς τοῦτο τὸ μόνον Πανεπιστήμιον τῆς Ἀνατολῆς, τὰς προόδους ταύτας τῶν ἐπιστημῶν, αἵτινες ἤθελον τελεσθῆ ὑπὸ τῶν Ελλήνων καλλιεργητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ ἔθνους, τῶν διαπλατσόντων τὰς καρδίας καὶ τὸν νοῦν τῆς ἐνταῦθα φοιτώσῃς ἐλληνικῆς νεότητος; Ποῖος ἐνθουσιασμὸς ἤθελε καταλαμβάνει, ὑμᾶς καὶ ἀπαντά τὸν ἐλληνισμὸν, τὸν θερμαινόμενον ἀπ' αὐτὸν τὸ περίφραστὸ φλογερό καμίνο, καὶ ἥθελε σᾶς ἀναγκάζει νὰ συρρέητε ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἐνταῦθα ἵνα ἀκούγετε μετ' ἐθνικῆς ὑπερηφανείας τὸν Πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου ἐξυμνοῦντα κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην τὰς προόδους ταύτας τῶν ἐπιστημῶν, τὰς τελεσθείσας ὑπὸ τῶν διδασκάλων τούτων τοῦ "Εθνους, πρὸς εὐημερίαν τοῦ ἀτόμου ἢ πρὸς εὐεργεσίαν τῶν κοινωνιῶν;

Ἡ τοιεύτη Πανελλήνιος τέλετὴ, ἤθελεν ἀναζωπυρῆ τὸν ζῆλον τῶν ἐν τῷ τεμένει τούτῳ τῶν Μεστῶν ἐργαζομένων καὶ ἤθελε μεταβάλλῃ αὐτοὺς εἰς ἐργάτας νέους, δρῶντας μέγρε βαθείας νυκτός, πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἀμαράντου καὶ ἐθνικῆς δόξης. Δὲν ἤθελε θεωρῆται υπὸ αὐτῶν ὡς κέντρον εἰδαίσθητον τὸ ἀπολαμβανόμενον διὰ τοῦ ἐπαγγέλματος χρῆμα ἢ τὸ ἀποδιδόμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐπίδομα, μὴ ἵκανά νὰ κεντήσωσι μετὰ τοσαῖς τῆς Ζωηρότητος, ὃσον πλουσιόπαρογα καὶ ἀν δίδωνται, τὸν ζῆλον, τὸν ἀπειστὸν ἐξάπτει ἢ δόξα αὐτῇ. Δὲν ἤθελεν εἶναι δι' αὐτοὺς ἢ μικρὰ ψιχία τὰ προταθέντα νὰ καταβάλλωνται ὑπὸ τῶν φοιτητῶν δίδαχτρα, μηδόλως ἵκανά νὰ ἀντικαταστήτωσιν, ὃσον πλούτια καὶ ἀν νομοθετήθωσι, τὴν εὔκλειαν ταύτην. Η Πανελλήνιος αὐτὴ τελετὴ ἤθελε διατηρῆσας στεβεστὸν τὸ καμίνο τούτῳ πρὸς τε τὴν διάχυσιν τοῦ φωτὸς τῶν ἐπιστημῶν καὶ πρὸς τὴν παραγωγὴν τῶν λάμψεων τῶν

προόδων αὐτῶν, καὶ μάλιστα εἰς τὴν χώραν ταύτην, εἰς ἣν ἡ Θερμότης τοῦ κλίματος κατατίκει καὶ καταναλίσκει πάσας τὰς εὐφλέκτους ὅλας ἐν μικρῷ χρονικῷ διαστήματι μόνη ἢ δόξα, ἢ δόξα αὐτῇ, εἶναι ἐκείνη, ἢτις δύναται νὰ διατηρήσῃ ἀκραίαν τὴν φλόγα, ὁ δὲ πλούτος ἢ τὸ χρῆμα ὑποβοηθοῦν τὴν νωχέλειαν τοῦ σώματος ἢ τὴν εύμαρειαν τοῦ πνεύματος, οὐδέποτε ἡδυνήθη ν' ἀνάψῃ οὐδὲ νὰ διατηρήσῃ τὴν φλόγα αὐτήν. Η Πανελλήνιος αὐτὴ τελετὴ ἤθελε γείνη παράδειγμα μιμήσεως ὑπὸ πάντων τούτων τῶν ἀναπτυσσομένων κατὰ πνεῦμα νέων, σκοπὸς τηλαυγῆς πάσης πνευματικῆς αὐτῶν ἐνεργείας, καὶ ἤθελεν ἔκθη ἐποχὴ, καὶ ἦν οὗτοι διαδεχόμενοι ἡμές θέλουσιν ἐπειδή τοι δι' ἀτράτων κόπων νὰ στεφανώτωτε τὸ μέτωπον αὐτῶν διὰ τῆς ἀμαράντου ταίτης ἐθνικῆς δόξης.

Ἔτοι τὴν χώραν λοιπὸν ταύτην, εἰς ἣν ἐβλάστησε καὶ ἀνεπύχον τὸ δένδρον πάσης γνώσεως καὶ τῆς παρήγαγε τοσούτους ἐξόχους ἀνδρας, θαυμαζούμενους καὶ υῖν ὑπὸ πάντων, οὐτε ἀδύνατον, οὐδὲ ὑπερμέτρου φαντασίας διανότητα πρέπει νὰ θεωρῇ ἢ μόρφωσις ἀνδρῶν, ἵκανων νὰ προαγάγωσι τὰς ἐπιστήμας ἢ νὰ βεβαιώσωσι τὰς μέχρι τοῦτο εἰκαστικὰς γνώσεις αὐτῶν. Καὶ καθὼς ἔργον τῶν προγενεστέρων ἡμῶν διδασκάλων ἦτον ἢ μετάδοσις τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἐπιστημονικῶν γνώσεων καὶ ἀλτημειῶν, οὕτω διαγνοῦται εἰς τοὺς γεωτέρους, τοὺς γινώσκοντας τὰ εὑρημένα, εὐγενῆς ἀγῶνι πρὸς ἀναζήτησιν τῶν μὴ γνωστῶν. Η προγονικὴ ἡμῶν εὔκλεια ὑπογρεύει πάντας καὶ μάλιστα αὐτοὺς ν' ἀποδυθῶσιν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, καὶ νὰ ζητήσωσι διὰ παντός μέσου νὰ ὑπερνικήσωσι τὰς ὑπαρχούσας μεγάλας δυσκολίας διὲ νὰ διατηρήσωσι τὴν εὔκλειαν ταύτην ἐν ἡ χώρᾳ ὑπῆρχε πρότερον.

Μετὰ τὰ λεχθέντα μεταβαίνω ἥδη εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὸ ληξίαν ἔτος πεπραγμένων.

1) ΗΕΡΙ ΚΛΩΝΙΓΙΤΩΝ ΚΑΙ ΥΦΙΓΗΤΩΝ

Καὶ πρῶτον ἀγγέλλω ὑμῖν μετὰ λύπης ὅτι ὁ διαχόπτων τὴν

ζωὴν τῶν ὄντων θάνατος προσέβαλε καιρίως κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος τὸ ἕδρυμα τοῦτο στερήσας αὐτὸ δύο τῶν μεγάλων διδασκάλων τοῦ γένους. Ο γεραρὸς Καθηγητὴς τῆς Ιατρικῆς κλινικῆς Χαράλ. Τυπάλδος Πρετεντέρης, ἔλκων τὸ γένος ἐκ Κεφαλληνίας, σπουδάσας ἐν Παρισίοις καὶ διατελέσας Καθηγητὴς ἐν τῇ Ἱονίῳ Ἀκαδημίᾳ μέχρι τοῦ ἔτους 1863 (Οκτωβρ. 15) ἐφεξῆς δὲ ἐν τῷ Πλανεπιστημίῳ τούτῳ, διαπλάσας χιλιάδας Ιατρῶν ἔξασκοντων τὸ ἐπάγγελμα ἐν τε τῇ ἔσω καὶ τῇ ἔξω Ἑλλάδι καὶ προσφερόντων τῇ κοινωνίᾳ τὴν φιλάνθρωπον αὐτῶν ἀρωγὴν καὶ τῇ πατρίδι τὸν δαυλὸν τῆς ἑλευθερίας, ἀπεβίωσε τῇ 30 Δεκεμβρίου π. ε. Ἡ Σύγκλητος βαρυθυμοῦτα ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τούτῳ ἀπεφάνισε γὰρ σταλῆ συλλυπητήριον γράμμα εἰς τὴν οἰκογένειαν, ν ἀχολουθήσωσιν οἱ Καθηγηταὶ καὶ Ἄριγηταὶ τὴν κηδείαν αὐτοῦ, νὰ κατατεθῇ ἐπὶ τῆς σοροῦ τούτου στέφανος, εἰς ἐμὲ δὲ ἀνέθηκε τὴν ἐντολὴν νὰ ἐκφωνήσω λόγον ἐπιτάφιον. Μετ' ὅλιγους μῆνας ὁ ἀκάματος Καθηγητὴς τῆς Βοτανικῆς, Θεόδωρος Ὀρφανίδης, ὄρμώμενος ἐκ τῆς ὡραίας Σμύρνης, σπουδάσας καὶ οὗτος εἰς Παρισίους καὶ διατελέσας Καθηγητὴς ἀπὸ τοῦ 1850 (Μαρτίου 11) ὁ διατρέξας τὰ ἔνδοξα ἔρη τῆς Ἑλλάδος καὶ συλλέξας ἀνὰ ἐν τὰ ἐπ' αὐτῶν βλαστάνοντα φυτὰ ὡς ἀληθῆς φυσιοδιφῆς, ὁ πλουτίσας τὴν Ἑλληνικὴν χλωρίδα διὰ πολλῶν ἀγνώστων φυτῶν καὶ μάλιστα τριῶν ὡραίων ἵων, ὁ καλλικέλαδος ποιητὴς τῆς Ἑλλάδος, ἀπεβίωσε τῇ 5 Αὐγούστου. Ἐγὼ ὡς Πρότανος τοῦ Πλανεπιστημίου ἐπὶ τῇ θλιβερᾷ ταύτῃ ἀγγελίᾳ λαβὼν τὴν ἔγκρισιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τῆς Συγκλήτου μὴ ἀπαρτιζομένης εἰς συνεδρίαν κατὰ τὸ θέρος, διέταξα τὰ τῆς κηδείας καὶ ἀπῆγγειλα λόγον ἐπιτάφιον.

Ἄλλ' ἀφ' ἑνὸς τὸ Πλανεπιστημίον ἐστερήθη τῶν συναδέλφων τούτων ἀφ' ἑτέρου καθίστημι. Γιαῦν γνωστὸν μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι ἡ χορεία τῶν Καθηγητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ηὕξησεν, ἀναδιορισθέντων, τῇ ἀγαθῇ μερίμνῃ τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιτίμων Καθηγητῶν ἀνευ μισθοῦ τῶν χωρ. Κυπαρίσσου Στεφάνου τῶν μαθηματικῶν, Τιμ. Ἀργυροπόλου τῆς

πειραματικῆς φυσικῆς καὶ Γεωργ. Χατσιδάκη τῆς γλωσσολογίας. Ο διορισμὸς τῶν τριῶν τούτων ἱεροφαντῶν τῆς ἐπιστήμης εἶναι πρόξενος ἀγαθοῦ οὐ τυχόντος, προσιωνίζοντος αλλίους τοὺς μέλλοντας καρποὺς, διότι παραδίδεται ἡ κακλιέργεια εἰς χεῖρας νέων ἐργατῶν ἔχοντων μέγαν τὸν ζῆλον, ἡ δὲ διάκρισις τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν εἰς ἐπιτίμους Καθηγητὰς ἀνευ μισθοῦ ἐγένετο δυνάμει τῆς περὶ δημοσίου λογιστικοῦ Νόμου διατάξεως, κωλυούστης τὴν ἀπονομὴν διπλοῦ μισθοῦ εἰς πάντας τοὺς ὑπαλλήλους, εἰς οὓς ἡγ ἀνατεθειμένη καὶ ἐτέρα λειτουργία. Οὐδὲν εὐχῆς ἔργον ἦτον ἐὰν ἡ διδασκαλία τοῦ Πλανεπιστημίου ἐθεωρεῖτο ἐπικρατεῖτέρα καὶ εἰ συνάδελφοι οὗτοι ἡσχελοῦντο ἐπὶ μόνην τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτοῖς ἐπιστήμης.

Συνάμα ἐγένετο τροποποίησις ἐπὶ τινῶν μαθημάτων τῆς Ιατρικῆς, μετατεθέντος διὰ Β. Δ. καὶ τῇ προτάσει τῆς Ιατρικῆς σχολῆς, ἐμοῦ μὲν ἀπὸ Καθηγητοῦ τῆς εἰδικῆς παθολογίας καὶ θεραπείας εἰς Καθηγητὴν τῆς Ιατρικῆς κλινικῆς ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Χαρ. Τυπάλδου Πρετεντέρη, τοῦ δὲ χωρ. Μ. Χατζημιχάλη εἰς Καθηγητὴν τῆς εἰδικῆς παθολογίας καὶ θεραπείας ἀντὶ ἐμοῦ, εἰς δὲ ἀνετέθη προσωρινῶς ἡ διδασκαλία καὶ τοῦ μαθήματος τῆς παθολογικῆς ἀνατομίας. Ἐπίσης ἐνεκρίθη διὰ Β. Δ. ἡ πληρωμὴ τοῦ ἔκατοντα δραχμαὶ μηναίου ἐπιμισθίου ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου πρὸς τὸν φιλόπονον Καθηγητὴν τῆς Φαρμακολογίας κ. Θεόδωρον Ἀφεντούλην, ἀναδεγχέντα προσωρινῶς τὴν διδασκαλίαν τῆς ζωτικῆς. Καὶ τέλος ηὕξηθησαν οἱ μισθοὶ κατὰ 50 δραχμάς, δυνάμει Β. Δ. καὶ ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ Νόμου, τῷ χωρ. Κωνστ. Κόντου, Ἰωάν. Πανταζίδου, Η. Παυλίδου καὶ ἐμοῦ, συμπληρωτάντων δλόκληρον δεκαετίαν ως τακτικῶν Καθηγητῶν, καὶ τῶν χωρ. Σπ. Μαγγίνα, Γεωργ. Καραμήτσα, Ἰωάν. Ζωγρίου, Κωνστ. Μητσοπούλου, Ἀχ. Γεωργαντᾶ, Χαρ. Παπαδοπούλου, Ζήκου Ρώση, διανυζάντων πενταετίαν ἀπὸ τοῦ προβλεπόμενοῦ αὐτῶν εἰς τακτικοὺς Καθηγητάς.

Κατὰ τὸν χρόνον δὲ τούτον ἡ Πρυτανεία, ἀναγγωρίσασα

τὴν ἀδικίαν τὴν γενομένην εἰς τινὰς Καθηγητάς, οἵτινες, ἐπὶ εἰκοσαετίᾳν μετὰ μεγάλου ζήλου διδάσκοντες καὶ διὰ τῆς προφορικῆς διδασκαλίας ως καὶ διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἔργων ἀξίων λόγου τὰς γνώσεις τῆς ὑπ' αὐτῶν καλλιεργουμένης ἐπιστήμης εἰς χιλιάδας νέων λειτουργῶν τῆς κοινωνίας μεταδόσαντες, οὐκ ἡξιώθησαν τῆς τιμῆς νὰ φέρωσιν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῶν τὸ ἀπονεμόμενον ὑπὸ τῆς πολιτείας εἰς τοὺς ἑξόχους ἢ μακρὰς ἐκδουλεύσας ὑπὲρ τοῦ ἔθνους προσενεγκόντας γέρας, καὶ πειθομένη ὅτι ἡ ἀδικία αὕτη δυνατὸν νὰ μαράνῃ τὸν ζῆλον αὐτῶν εἰς τὸ μέλλον, ἐνόμισε καθῆκον ἔσωστῆς νὰ λάβῃ τὴν πρωταρχουλίαν, ὡς ἀνωτάτη, Ἀρχὴ τοῦ ἴδρυμάτος τούτου, καὶ νὰ προτείνῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀπονομήν παρασήμων τινῶν εἰς ἐκεῖνους τῶν Καθηγητῶν, εἰς οὓς ἐγίνωσκεν ὅτι τοιαύτη ἀδικία εἶχε λαληθότως ἀποδοθεῖ.

Τὴν πρότασιν ταύτην ἡ Σ. Κυβέρνησις μετ' εἰμενείας ἀποδεχθεῖσα ὑπέβαλεν εἰς τὸν ἀνώτατον ἡμῶν Ἀρχοντα καὶ σῦτο ἡ Λ. Μ. ηγόδοκης ν' ἀπονεμηθῇ.

1) Τὸ παράσημον τῶν κατωτέρων Ταξιαρχῶν εἰς τὸν γεραρὸν Καθηγητὴν τῆς Φυσικῆς ἴστοριας καὶ διευθυντὴν τῶν Μουσείων ταύτης κ. Ἡρ. Μητσάπουλον, δύο δῆλας γενεὰς διδάζαντα καὶ τὸν χρυσοῦν σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος ἀπὸ εἰκοσαετίας φέροντα.

2) Τὸ παράσημον τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος εἰς τοὺς κυρίους Κωνστ. Κωστῆν, τακτικὸν Καθηγητὴν τοῦ ποινικοῦ δικαίου, Ἀλκιβ. Κρατσᾶν τακτικὸν Καθηγητὴν τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου, καὶ Ἀχιλ. Γεωργαντᾶν, τακτικὸν Καθηγητὴν τῆς Ιατροδικαστικῆς καὶ τοξικολογίας.

3) Τὸ παράσημον τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος εἰς τοὺς κ. Παναγ. Ιωανλίδην, τακτικὸν Καθηγητὴν τῆς Θεολογίας, Ἀ. Διαμήδην Κυριακοῦ, ὁμοίως τακτικὸν Καθηγητὴν τῆς Θεολογίας, Δημήτριον Θεοφανόπουλον, τακτικὸν Καθηγητὴν τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου, Παῦλον Ιωάννου, τακτικὸν καθηγητὴν τῆς χειριστικῆς καὶ ἐπιδεσμολογίας, Ιωάννην Ζωχιόν, τακτικὸν Καθηγητὴν τῆς φυσιολογίας, Γεώργιον Μεστρώτην,

τακτικὸν Καθηγητὴν τῆς ἑλλην. φιλολογίας καὶ ἑκδότην τῶν ἑνδόξων ἔργων τῶν προγόνων ἡμῶν καὶ τὸν Δημήτρ. Σεμιτέλον, τακτικὸν Καθηγητὴν τῆς φιλολογίας. Η δὲ Κυβέρνησις ἐσύστησεν ὅμοίως ν' ἀπονεμηθῇ τὸ παράσημον τοῦτο καὶ εἰς ἕμε τὸν Ιητάνταν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τακτικὸν Καθηγητὴν τῆς ιατρικῆς κλινικῆς ἐπὶ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη διδάξαντα.

4) Τὸ παράσημον τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος εἰς τὸν ἐπὶ τριακονταετίαν ὑπέρτεστοντα μετὰ μεγίστου ζῆλου διευθυντὴν τοῦ ἔθν. νομισματικοῦ μουσείου κύρ. Ἀχιλ. Ποστολάκαν, τὸν παρόλων τῶν Πρυτάνεων προταθέντα ἵνα τιμηθῇ διὰ τοῦ παρασήμου τούτου ως καὶ εἰς τὸν ἐπὶ εἰκοσιτετραετίαν μετ' ἀκρας τιμιότητος διαχειριζόμενον τὴν οὐσίαν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ παρ' ὅλων τῶν προκατόχων Πρυτάνεων εὐχαριστήρια ἔγγραφα πρὸς τοῦτο λαβόντα λογιστὴν τοῦ Πανεπιστημίου κύρ. Ιωάννην Νικολαΐδην, διστις ὅμως μετ' ἀπορίας ἐμαθόν διὰ ἀπελεύθητῆς ὑπερεσίας.

Τὴν πράξιν ταύτην τῆς ἑμέρας Πρυτανείας δυνατὸν νὰ κατέχρινται τινες, δις μὴ ὑποστηρίξασαν ἵτως ἐξ ἀγνοίας καὶ τοὺς μόχθους ἑτέρων Καθηγητῶν, οἵτις καὶ πλείσιον δικαιώματα ἔχοντων πρὸς τὰ τῶν ἥρθεντων, οὐδεὶς ὅμως ὑπάρχει, διστις δὲν θέλει ἐπαινέσην αὐτὴν, εἰς τὴν ἀγενεράτην τὴν ἀγαθότητα καὶ οὐχὶ τὴν ἐμπάθειαν, τὴν ἀκεραιότητα καὶ οὐχὶ τὴν ἰδιοτέλειαν, καὶ δὲν θέλει ἀποδώση τὸ ἀνήκον σέβας εἰς τὴν Ἀρχὴν ἐκείνην, τίτις πρώτη ἀνέλαβε νὰ ὑποστηρίξῃ ἀποτελεσματικῶς παρὰ τῇ Κυβερνήσει τὰ δικαιώματα τῶν ὄμοτίμων Καθηγητῶν καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀγερώχου παραγκωνίσεως ἢ τῆς ἀρχολιπάρου ὑποστηρίξεως τῷ δικαιωμάτων αὐτῶν.

Καὶ αὐτὴ ἡ χορεία τῶν Τριηγητῶν τῆς Ιατρικῆς καὶ Φιλοσοφικῆς σχολῆς ηὔξησε, καὶ νῦν τὸ Πανεπιστήμιον ἀριθμεῖται εἰς μὲν τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν 5, εἰς τὴν νομικὴν 10 εἰς τὴν Ιατρικὴν 28, εἰς τὴν φιλοσοφικὴν 14 ἐν ὅλω 57, διότι τῇ ἀποφάσει τῶν Σχολῶν μετὰ τὴν νενομισμένην δοκιμασίαν καὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῶν Βαλητ. καὶ τῆς Δημ. Ἐκ-

παιδεύσεως. Υπουργοῦ ἀνεκτρύχθησαν Τομῆγηται ἐν τῇ Ιατρικῇ οἱ κύρ. Ἀριστείδης Γ. Πετρίνης, τῆς μακευτικῆς, καὶ ἐν τῇ φιλοσοφικῇ Σχολῇ οἱ κύρ. Γεώργιος Πανταζίδης, τῆς Ἐβραϊκῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας, Α. Κουτσουβέλης, τῆς ιστορίας τῆς φιλοσοφίας καὶ Μ. Εὐαγγελίδης τῆς φιλοσοφίας.

Kai εἰς τοὺς ἐπιμελητὰς ἐγένοντο προσθῆκαι διωρίσθησαν δὲ ὑπὸ τῆς Σ. Κυβερνήτεως τῇ προτάσει τῆς Συγχλήτου ἀμισθοὶ ἐπιμεληταὶ τῆς ἀνατομικῆς ὁ κύρ. Χαρ. Όλύμπιος, τῆς δρυκτολογίας καὶ πετρολογίας ὁ δραστήριος νέος κύρ. Ἐμμ. Γιαννόπουλος.

2) ΠΕΡΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημιακὸν ἔτος καὶ ἐπὶ τῆς ἐμῆς Πρυτανείας ἐνεγράφησαν εἰς τὰ μητρώα τεῦ Πανεπιστημίου νέον μὲν φοιτηταὶ 706, ἀνενεωταν δὲ τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν προγενέστεροι ἀλλοι 1956 ήτοι ἐν ὅλῳ 2662. Οἱ ἀριθμὸι οὗτοι, οἵσος σχεδὸν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀναγραφέντων, ἔστιν ἀνάλογος οὐ μόνον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Γυμνασίων καὶ λοιπῶν ἐκπαιδευτικῶν καταπημάτων τῶν ἰδρυθέντων ἐν τῇ ἕτω καὶ ἔξω Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐμφύτου κλίσεως τοῦ "Ἑλληνος πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν Ἐπιστημῶν, ὑπερπηδῶντος χάριν αὐτῆς πάσας τὰς ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ βίου παρομαρτούσας δυσχερείας.

Ἐκ τῶν 2662 τούτων φοιτητῶν κατετάχθησαν						
εἰς τὴν θεολογικὴν σχολὴν νέοι μὲν	5	παλαιοὶ δὲ	29	ἐν θλῷ	34	
εἰς τὴν νομικὴν	»	323	»	972	»	1296
εἰς τὴν ιατρικὴν	»	228	»	630	»	658
εἰς τὴν φιλοσοφικὴν	»	140	»	294	»	434
εἰς τὰ φαρμακευτικὰ σχολεῖαν	»	40	»	31	»	41
		<hr/> 706		<hr/> 1956		<hr/> 2662

ἥτοι τὸ $\frac{1}{2}$ εἰς τὴν νομικὴν, τὰ $\frac{2}{3}$ εἰς τὴν ιατρικὴν, τὸ $\frac{1}{4}$ εἰς τὴν φιλοσοφικὴν, τὸ $\frac{1}{60}$ εἰς τὰ φαρμακευτικὰ σχολεῖαν καὶ

τὸ $\frac{1}{30}$ εἰς τὴν θεολογίαν, ὅπερ δηλοῖ ὅτι, ἐν Ἑλλάδι κατὰ πρῶτον λόγον πλειότεροι πάροι ζωῆς παρέχονται εἰς τοὺς σπουδάζοντας τὰ νομικὰ, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐνεκατοῦν περὶ προσόντων τῶν ὑπαλλήλων φηφισθέντος Νόμου, προτιμῶντος τὸν φέροντα δίπλωμα τῆς νομικῆς Σχολῆς, ἀφ' ἐπέρου δὲ ἐνεκα τοῦ περὶ προξενικῶν Δικαστηρίων φηφισθέντος ἐπέρου Νόμου, ὑποστηρίζαντος τὴν ἐπίδεσιν καὶ τῶν ἐκ τῆς ἔξω Ἑλλάδος νέων εἰς τὴν σπουδὴν τῶν νομικῶν, κατ' ἀντίθεσιν τῶν προγενεστέρων ἐτῶν, καθ' ἄποτες ἐπέρποντο εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ιατρικῆς· κατὰ δεύτερον λόγον ὅλιγωτεροι μὲν ἀλλὰ στενότεροι πάροι ζωῆς ἀποδίδονται εἰς τοὺς σπουδάζοντας τὴν ιατρικήν, διότι ἡ ἐπιστήμη αὗτη εἶναι κοσμοπολίτις καὶ οἱ ἔξασκοντες αὐτὴν ὡς ἀρωγοὶ καὶ εὑεργέται τῶν πασχόντων μεταβαίνουσι καὶ εἰς τὴν ἔξω Ἑλλάδα, καὶ ἐκεῖ οὐ μόνον ἐκτελεῖσι τὸ ἔσυττον ἔργον, ἀλλὰ καὶ κωλύουσι διὰ τῶν γνώσεων καὶ τοῦ σωφρονοῦ βίου τὴν κάθισδον ἀλλοδαπῶν ἐπιστημόνων· κατὰ τρίτον λόγον ὅλιγοι ἀλλὰ κατ' ἔτος αὐξανόμενοι πάροι ζωῆς χορηγοῦνται εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς φιλοσοφίας, ἐνεκα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν Γυμνασίων καὶ ἀλλων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων ὡς καὶ ἐνεκα τῆς ὁσημέραι αὐξανομένης προαγωγῆς τῆς ἐφαρμογῆς τῶν γνώσεων τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν· κατὰ τελευταῖον λόγον πολὺ μικροὶ καὶ γλίσχροι πάροι ζωῆς προσφέροντα, εἰς τοὺς ιερεῖς φοιτητὰς τῆς θεολογίας, ἀναλόγως τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἔργου αὐτῶν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι πληθυσμοῦ.

Οἱ 2662 οὗτοι φοιτηταὶ ώρμῶντο.

'Ἐκ τῆς Πελοποννήσου νέοι μὲν	221	καὶ παλαιοὶ	662	τὸ ὅλον	883
'Ἐκ τῆς Στερεάς	»	104	»	340	»
'Ἐκ τῶν νέων γωρῶν	»	26	»	87	»
'Ἐκ τῆς Ἐπτανήσου	»	46	»	134	»
'Ἐκ τῶν Κυκλαδῶν	»	60	»	135	»
'Ἐκ τῆς Εύβοιας καὶ Σποράδων	»	34	»	60	»
Καὶ οἱ φαρμακοποιοὶ	»	10	»	—	—
ἥτοι ἐκ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος	<hr/> 501		<hr/> 1427		<hr/> 1928

'Εκ της Ήπειρου καὶ Ἀλ-							
βανίας νέοι μὲν	30	"	92	"	122		
'Εκ της Μακεδονίας	"	35	"	84	"	119	
'Εκ της Θράκης καὶ τῶν νήσων αὐτῆς	"	29	"	68	"	97	
'Εκ της Μικρᾶς Ἀσίας	"	38	"	61	"	99	
'Εκ τῶν νήσων αὐτῆς	"	32	"	135	"	167	
'Εκ της Κρήτης	"	36	"	74	"	101	
'Εκ της Αιγαίου	"	1	"	6	"	7	
ἡποι ἐκ της Ἑλλάδος	"	201	"	520	"	721	
Καὶ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς	"	5	"	7	"	11	
	"	706	"	1954	"	2660	

Καὶ οἱ μὲν νέοι προήρχοντο ἐκ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῶν ἔξι χωρῶν.

Τῆς Πελασποννήσου	152	Τῆς Ήπειρου καὶ Ἀλβανίας	14
Τῶν Ἀθηνῶν καὶ Ηπειρωτῶν	250	Τῆς Μακεδονίας	22
Τῆς Σπερεᾶς	25	Τῆς Θράκης καὶ τῶν νήσων	27
Τῶν νέον χωρῶν	29	Τῆς Μικρᾶς Ἀσίας	22
Τῆς Ψητανήσου	51	Τῶν νήσων αὐτῆς	41
Τῶν Κυκλαδῶν	40	Τῆς Κρήτης	17
Τῆς Εύβοιας	22	ἡποι της Ἑλλάδος	413
ἡποι της Ἑλευθέρας Ἑλλάδος	578	Τῆς ἀλλοδαπῆς	4

'Εκ δὲ τῶν παλαιῶν ἐξητάσθησαν 479 καὶ ὑπελείφθησαν 2200 εἰς τὸν διάδογόν μου, πλείονες τῶν πέρυσι ὑπολειφθέντων.

Οἱ ἐξεταζόντες Ἕλλας βαθμοῖς; ἄριστα, λίτιν καλῶς, καλῶς, τελεῖοδ. ἀπερ. τὸ δλον						
Εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν	—	—	7	3	—	10
Εἰς τὴν Νομικὴν	"	1	12	68	40	7
Εἰς τὴν Ιατρικὴν	"	10	61	96	—	2
Εἰς τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις	3	57	61	—	—	121
Εἰς τὸ φιλολογικὸν τμῆμα	—	3	10	3	3	19
Εἰς τὸ μαθηματικὸν	—	2	2	—	—	4
Εἰς τὸ φυσικὸν	"	2	1	—	—	4
Εἰς Ἑλληνιστικάλους	3	—	9	1	—	13
Εἰς τὰ φαρμακευτικὰ Σχολεῖαν	1	6	4	—	—	11
	20	142	258	47	12	479

καὶ ὅρμῶντο ἐκ μὲν τῆς Ἑλευθέρας Ἑλλάδος

τυχόντες τοῦ βαθμοῦ ἀρ., λίτιν, καλῶς, τελεῖοδ. ἀπερ. τὸ δλον						
Εἰς τὴν Θεολογικὴν	—	—	4	3	—	7
Εἰς τὴν Νομικὴν	1	8	47	31	5	92
Εἰς τὴν Ιατρικὴν	5	33	79	—	2	119
Εἰς τὰς πρακτικὰς	3	50	60	—	—	113
Εἰς τὸ φιλολογικὸν	—	1	4	1	3	9
Εἰς τὸ μαθηματικὸν	—	2	2	—	—	4
Εἰς τὸ φυσικὸν	2	1	1	—	—	4
Εἰς Ἑλληνιστικάλ.	1	—	7	—	—	8
Εἰς τὰ φαρμακευτικὰ.	1	5	4	—	—	10
	13	100	208	35	10	366

τῆς Ἑλλάδος

τυχόντες τοῦ βαθμοῦ ἀρ., λίτιν, καλῶς, τελεῖοδ. ἀπερ. τὸ δλον						
Εἰς τὴν Θεολογικὴν	—	—	2	—	—	2
Εἰς τὴν Νομικὴν	—	4	21	9	2	36
Εἰς τὴν Ιατρικὴν	5	28	17	—	—	50
Εἰς τὰς πρακτικὰς	—	7	—	—	—	7
Εἰς τὸ φιλολογικὸν	—	2	6	2	—	10
Εἰς τὸ μαθηματικὸν	—	—	—	—	—	—
Εἰς τὸ φυσικὸν	—	—	—	—	—	—
Εἰς Ἑλληνιστικάλ.	2	—	2	1	—	5
Εἰς τὰ φαρμακευτικὰ.	—	1	—	—	—	1
	7	42	48	12	2	111

καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς

τυχόντες τοῦ βαθμοῦ ἀρ., λίτιν, καλῶς, τελεῖοδ. ἀπερ. τὸ δλον						
Εἰς τὴν Θεολογικὴν	—	—	1	—	—	10
Εἰς τὴν Νομικὴν	—	—	—	—	—	128
Εἰς τὴν Ιατρικὴν	—	—	—	—	—	169
Εἰς τὰς πρακτικὰς	—	—	1	—	—	121
Εἰς τὸ φιλολογικὸν	—	—	—	—	—	19
Εἰς τὸ μαθηματικὸν	—	—	—	—	—	4
Εἰς τὸ φυσικὸν	—	—	—	—	—	4
Εἰς Ἑλληνιστικάλ.	—	—	—	—	—	13
Εἰς τὰ φαρμακευτικὰ.	—	—	—	—	2	11
	—	—	—	—	—	479

γιατί εἰς μὲν τὸν θεολογικὸν ἔλαβον διπλάκματα 30 ἐπὶ τοῖς 1%, εἰς τὴν γηραικὴν 10 ἐπὶ τοῖς 1%, εἰς τὴν ιατρικὴν 15 ἐπὶ τοῖς 1%, εἰς τὴν φιλολογίαν 6 ἐπὶ τοῖς 1% φοιτῶσιν. Ἐπομένως ἡ πρὸ διεκκετίας ἐπιχρατοῦσα Ἑλλειψίς ἀντικαθίσταται ύδη διὰ διαβίλοις αὐξήσεως τοσούτου ἀριθμοῦ λογίων καὶ ἐπιστημόνων, ὑπερτέρου τῶν ἀναγκῶν τῆς πολιτείας καὶ τῆς κοινωνίας.

3) ΠΕΡΙ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ

Καὶ τὸ παρελθόν ἔτος ἐγένοντο ὑπότροφοι:

1) ἐκ τῶν τόκων τοῦ αἱτροδοτήματος Παρασκευᾶ Νικολάου ὁ φοιτητὴς Μ. Μυστακίδης ἀπὸ 1 Τανουαρίου μέχρις ἀποπερατώσεως τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ σπουδῶν τῆς φιλολογίας μὲν μηνιαίαν μισθόν 50 δραχμῶν.

2) ἐκ τῶν τόκων τοῦ αἱτροδοτήματος τοῦ Π. Μετάξα ὁ διδάκτωρ τῆς φιλολογίας καὶ Καθηγητὴς ἐν τοῖς Γυμνασίοις κ. Δαμηράλης τῇ συστάσει τοῦ κ. Κουμανούδη, ἀπεστάλη εἰς Εύρωπην ὅπως ἐπιδειθῇ εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἀρχαιολογίας μὲν μηνιαίαν ἐπίδοσιν 160 δραχμὰς κατὰ μῆνα.

3) ἐκ τῶν τόκων τῆς ιδίας οὐσίας τοῦ Πανεπιστημίου ὁ διδάκτωρ τοῦ μαθηματικοῦ τμήματος τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ εὑρίσκεται τοῦ Β. Βαρενίκη, δικηγόρου, εἰς τὸν Εὐρώπην ἵνα σπουδάσῃ Ἀστρονομίαν μὲν μηνιαίαν ἐπίδοσιν 300 δρ. κατὰ μῆνα.

4) ἐκ τῶν τόκων τῆς ιδίας περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου ὁ διδάκτωρ τῆς ιατρικῆς Π. Ηαρπούκτης, συστήθεις ὑπὸ τοῦ Κοσμήτορος τῆς ιατρικῆς Σχολῆς, ἀπεστάλη εἰς Ηαριάους ἵνα ἀσχοληθῇ περὶ τὴν βακτηριολογίαν μὲν μηνιαίαν ἐπίδοσιν δρ. 300, κατὰ μῆνα.

4) ΠΕΡΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

Τὸ μένον διαγώνισμα, ὅπερ τελεῖται ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου, εἶναι τὸ τοῦ ἀειμνήστου Λεωνίδα Σγούτα διὰ γηραικὰ θέ-

ματαὶ τοῦ βούλαντινοῦ ἢ ἀττικοῦ δικαίου, ἀφοῦ πάντα τὰ προγνέστερα τῶν φιλομούσων Ράλλη, Κουτσινᾶ διὰ τὴν ποίησιν ἔληξεν, καὶ τὸ τοῦ ἀειδίμου Α. Οἰκονόμου διὰ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας ἐδόθη ἐπὶ τινὰ ἐπη εἰς τὰ Γεωγραφικὰ τοῦ κυρίου. Μηλιαράκη, καὶ ἀφοῦ οἱ φίλοι τῶν ἐπιστημῶν ὄμοιογενεῖς δὲν ἔχονται νὰ ἀναδείξωσι διστυχῶς μέχρι τοῦτο γένους τοιούτους ἀγῶνας πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν φιλοπόνων γένων καὶ εὔχλεταν τῆς πατρίδος ἡμῶν.

Τὸ διειργώντισμα τοῦτο προκρινούθεν ὑπὸ τῆς Νομικῆς Σχολῆς πρὸ διετίας καὶ ἔχον θέμα «περὶ αἱτρονομικῆς διαδοχῆς τῶν κληρικῶν μοναχῶν» ἐτελέσθη κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος· ἢ καὶ ἐντολὴν τῆς Σχολῆς ἐπιτροπεία ἐνέκρινεν ν' ἀποδοθῇ ἀγαθοσίᾳ ἐπαίνος εἰς τὸ ἔργον τὸ ἔχον τύμβολον τὸ τοῦ Μεγάλου Βασιλέου βρητὸν «ὅ γάρ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται κτλ.» καὶ ἔτι μείζονα εἰς τὸ φέρον ὡς σύμβολον τὸ ἔργον «Καὶ πᾶς διὰ ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδεκφῶν κτλ.» διότι δὲν εὑρεν ἡ Σχολὴ οὐδὲν τῶν ὑποβληθέντων αὐτῇ ἀξίου τῆς Ζραβέσσων καὶ ἀπονεμῆσε τοῦ χιλιοβράχμου γέρατος· τότε παρέλαβον τὰ δελτία καὶ εὗρον ὅτι τὸ μὲν πρῶτον ἀνήκειν εἰς τὸν διφυγητὴν κύρ. Π. Βαρένη, δικηγόρου, καὶ τὸ δεύτερον εἰς τὸν κύρ. Ἀντώνιον Μορφερράτον, δικηγόρου, εἰς οὓς ἐνεχείρισα καὶ κλάδον δάφνης.

5) ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Τὰ προσαρτήματα τοῦ Πανεπιστημίου εἰσὶν ιδία ιδρύματα σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἀσκησιν τῶν νέων. Τούτων τὰ μὲν συντηροῦνται ὑπὸ μόνου τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ὡς τοιαῦτα εἰσι-

1) Τὰ Μουσεῖα τῆς Ζωολογίας κείμενα εἰς τὴν διεύκλητην πτέρυγα τοῦ Πανεπιστημίου τούτου, τὴς Ορυκτολογίας καὶ παλαιοντολογίας κατατεθέντα ἐπὶ τῆς Πρωταρείας τοῦ πρεσβατόρου μονιμοῦ εἰς τὸν γ' ὄροφον τῆς πρώην οἰκίας Παπαδοπούλου, καὶ τὸ τῆς Βοτανικῆς, μεταφερθέν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀπὸ τοῦ γ' ὄροφου τῆς οἰκίας Παπαδοπούλου εἰς

τὰ ὅπερ τὴν αἰθουσαν τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων τῆς νομικῆς καιρένα διπόγεια. Η ἀληθής ἀποκατάστασις τῶν Μουσείων τούτων εἰσέτι οὕτω ἐγένετο, διότι τὸ περὶ αὐτῆς ζήτημα οὕτω ἐλύθη δριστικῶς διότε τῆς Συγκλήτου καὶ εἶναι τις Ουανὸν ὅτι εἰς τὰ μεταγενέστερα ἔτη, αἱ Συγκλήτοι τοῦ Πανεπιστημίου θέλουσιν ἀποφασίσει τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς μεγάλης οἰκίας Παπαδάκη, καταλλήλως καὶ ἀξιοπρεπῶς πρὸς τὴν κατάθεσιν τῶν Μουσείων αὐτῶν. Η ἵδεα δμως ἦτις εἰς προγενέστερα ἔτη ἐπεκράτει νὰ κτισθῇ μέγαρον ἐπὶ τοῦ μεγάλου σικυοπέδου ἐν Νεαπόλει, τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν χωριότητα τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ἀσκοτος μοὶ ἐφαίνετο καὶ ἐπιβλαβῇ τὴν ἐλεύθερου εἰς τὰ συρρέοντα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ εἰς τὴν ἐπιστηρονικὴν ἀνάπτυξιν τῶν νέων. Καὶ ἡ πρότασις τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐνοικιασθῇ ἢ οἰκία αὖτε τοῦ Παπαδάκη πολυεπώδεις τὴν κατάθεσιν τοῦ Κλευχετοῦ Συνεδρίου ἀντιθαίνει εἰς τὸν σχετὸν τοῦτον τοῦ Πανεπιστημίου, δεσμεύει ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Μουσείων αὐτῶν. Εἴη δὲ ἐπέλθη ποτε καιρὸς καὶ ὁ ἀμέλεια πραγματωθῇ ἢ πρώτη γνώμη, τότε θέλετε ἴδει τὴν συμμετρίαν τῶν κτιρίων τῶν καιμάνων ἐνθεῖ καὶ ἔνθε τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὴν κανονικότητα τῆς λειτουργίας αὐτῶν, ἀπαγγέλλοντων ἡδη τοῦ μὲν πρώτου τὸν χῶρον τῆς διὰ τοὺς φοιτητὰς καὶ Καθηγητὰς πρωρισμένης νὰ κατατεθῇ ἴδιας βιβλιοθήκης τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ δὲ ἑτέρου τὸν γῆραν ἐν τῷ καταλλήλῳ τοποθετήθεισαν αἱ συλλογαὶ τῶν γειρουργικῶν ἐργαλείων καὶ τῆς φαρμακολογίας. Εγ τούτοις ἡνὶ ἡ ἀληθής ἀποκατάστασις τῶν Μουσείων τούτων οὕτω ἐγένετο, ἢ κανονικὴ δμως λειτουργία αὐτῶν πελεῖται ἀνενδότιος καὶ οἱ διευθύνοντες τὰ Μουσεῖα ταῦτα διαπρεπεῖς Καθηγηταὶ οἱ σᾶς ἀγγεῖλωσι τὰς βελτιώσεις, αἵτινες καὶ κατὰ τὸ παρελθόν Ἀκαδημαϊκὴν ἔτος ἐγένοντο, τῇ προσθήκῃ νέων εἰδῶν ἢ νέων ἀντικεμένων χρησίμων αὐτοῖς.

2) Τὰ ταμεῖα καὶ ἔργαστηρα τῆς Ἀγατομικῆς τῆς τοπογραφικῆς καὶ τῆς πινθελογικῆς Ἀγατομικῆς, τῆς Φυσιολογίας καὶ τῆς ἀνθρωπολογίας καὶ τῆς τοξικολογίας, τῶν

ὅποιων ἡ ἀποκατάστασις ἡτού ἀναγκαιωτέρα καὶ οἱ προκάτοχοί μου κ.α. Βενιζέλος καὶ Κωστῆς ἐνήργησαν μετὰ ζήτου οὐ μικροῦ τὴν ἀνιδρυσιν τῶν ἡδη κοσμούντων τὰς πτέρυγας τῆς Παπαδοπούλειου οἰκίας κτιρίων. Ήγήσαντες μόνον εἰς τὴν μικρὴν ἐπιβιόρθωσιν τοῦ ἐκτελουμένου πέρυσι σχεδίου τῶν τῆς Ἀγατομικῆς ἐργαστηρίων, μεταβαλὼν ταῦτα τῇ καινῇ ἀπογέννεσι μετὰ τοῦ τότε Ηρυπάνεως κ. Κωστῆ καὶ τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν εἰς αἰθουσας εὑρυχώρους. Εἰς τὸν διάδοχόν μου ὑπολείπεται: νὰ ἐνεργήσῃ τὰ περὶ τῆς διακοσμήσεως αὐτῶν ὅπως ἀρχίσῃ ἡ κανονικὴ λειτουργία τούτων πρὸς ὀρέλειαν τῆς σπουδαζόνσης νεότητος.

3) Τὰ ταμεῖα καὶ ἔργαστηρα τῆς Φυσικῆς καὶ Χημείας. Τούτων ἡ ἀποκατάστασις ἡτού ἐκ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων, πρῶτον μὲν διότι καὶ ἡ φυσικὴ, διορισθέντων ἡδη ζῆσ Καθηγητῶν καὶ χωρισθέντων τῶν ὄργάνων τῶν χρησίμων πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἰδιοτήτων τῶν ὀθαρῶν καὶ τῶν βάρεών σωμάτων, εἶχεν ἀνάγκην χώρου, καὶ ἡ Χημεία, καταστραφέντος σχεδόν τοῦ πρότερον ὑπάρχοντος ἐν τῇ αὐλαίᾳ τῶν Ιατρικῶν ἐργαστηρίων ίδρυματος, εἶχε καὶ ἔχει ἀπόλυτον καὶ απενδουσαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ ἴδιου κτιρίου. Καὶ περὶ μὲν τῆς Φυσικῆς ἐπένευσα εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῶν κ. Καθηγητῶν, καὶ ἐπέτρεψα ἵνα ὁ ἔπερος Καθηγητής παραλάβῃ τὴν βορειοδυτικὴν αἰθουσαν ὡς ἴδιον ταμεῖον τῶν ὄργάνων τῶν χρησίμων πρὸς ἐνδειξιν τῶν ἰδιοτήτων τῶν βαρέων σωμάτων, ὁ δὲ ἀρχαῖος Καθηγητὴς διατηρήσῃ τὴν πρώτην ἀνατολικούστικὴν αἰθουσαν τοῦ Πανεπιστημίου ὡς ταρεῖον τῶν δργάνων τῶν χρησίμων πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ἰδιότητος τῶν ἀβαρῶν σωμάτων εἰδελπίζομαι δὲ διὰ τοῦ χώρου εὑρυθύγτος καὶ ὁ εἰς τὸ μέλλον πλουτισμὸς τῶν ταμείων τούτων γενήσεται προσφορώτερος καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τούτου ἔσται καρποφορωτέρα, ὡς ἀριστερίαν δὲ τῆς ἐλπίδος ταύτης ἀγγεῖλλον μην διὰ ὁ ἐν Montpellier Καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς κ. Στρατιώτης αἰθουσας τῆς παπαδάκης τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπερ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Ἀκαδημαϊκὴν τῶν Παρισίων

δικαστής του ήμετέρου Πανεπιστημίου και συνάδελφος ήμων κ. Δημήτριος Στρούμπος. Περὶ δὲ τοῦ Χρυσίου ἡ Σύγκλητος τοῦ προπαρελθόντος ἔτους εἶχε ψηφίση ἐπὶ τῆς Ηρυτανίας τοῦ προκατόχου μου τὴν ἀνέγερσιν ίδίου κτιρίου ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἐν Νεαπόλει οἰκοπέδου τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐπρόκειτο γὰρ ἐνεργήσω ἐγὼ τὴν ἑκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Οποία σύμπτωσις! καὶ ἀλλοτε Κοσμήτωρ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς καὶ μέλος τῆς Συγκλήτου ὡν, ἀντέστην εἰς τὴν πρότασιν περὶ ἀνεγέρσεως ίδίου μεγάρου τῶν φυσιογραφικῶν Μουσείων ἐπὶ τοῦ εὐρυχώρου τούτου ἐν Νεαπόλει οἰκοπέδου τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ νῦν Πρύτανις παρεκάλεσα τὴν Σύγκλητον νὰ μὴ ἐμμείνῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Τότε μὲν, διότι ἡ ἀποκατάστασις τῶν Ἰατρικῶν ἐργαστηρίων ἦτο πολλῷ ἀναγκαιοτέρα τῆς τῶν φυσιογραφικῶν Μουσείων καὶ μᾶλλον ἐπισπεύδεσσα διὰ τὴν ἀγαλωτέραν μόρφωσιν τῶν ἔξερχομένων Ἰατρῶν, ἡ δὲ δαπάνη διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν φυσιογραφικῶν Μουσείων ἥθελεν ἀναβῆ ἐις 500 χιλιάδας πλέον ἑτέρων πεντακοσίων χιλιάδων τῆς ἀξίας τοῦ καταλαμβανομένου οἰκοπέδου, ποσὸν δηλ. πολὺ ὑπέροχον σχετικῶς πρὸς τὴν τότε περιουσίαν τοῦ Πανεπιστημίου. Καὶ ἀληθῶς οἱ μεταγενέστεροι Πρύτανεις ἀνεγνώρισαν τὴν ἀνάγκην τῶν Ἰατρικῶν ταμείων καὶ ἐργαστηρίων, ἀνήγειραν τὰ πρὸς τοῦτο χρήσιμα οἰκοδομήματα ἐπὶ τῆς αὐλαίας τῆς Παπαδοπούλειου οἰκίας καὶ οὕτω συνεπλήρωσαν τὴν ἀνάγκην ταύτην καὶ περιέτωσαν τὸ μέγα τοῦτο ἐν Νεαπόλει γήπεδον. Νῦν δὲ, διάτι διὰ τῆς ἑκτέλεσεως τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Χρυσίου ἐπὶ τοῦ μεγάλου τούτου οἰκοπέδου ἐπήργοντο δύο μεγάλαις βλάβαις, ἡ μὲν ὑπομακρυνθῆ τὸ χημεῖον τῶν νεωστὶ οἰκοδομηθέντων Ἰατρικῶν ταμείων καὶ ἐργαστηρίων, εἰς ἀπέρχεται δείποτε ἐπίκουρον, ἡ δὲ νὰ καταληφθῇ γήπεδον τοσοῦτον μέγα, δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ ἐν τῷ μέλλοντι, παραχωρούμενον εἰς τὸν δῆμον, πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τοῦ τοσοῦτον ὡφελίμου τῇ πολυδῆῃ τῆς Ἰατρικῆς Δημοτικοῦ νοσοκομείου καὶ τὴν ἴδρυσιν τρίτου Νοσοκομείου ἐν τῇ πρωτευόσῃ ταύτῃ πρὸς περίθαλψιν καὶ θεραπείαν τῶν ἀπόρων

ἀσθενῶν αὖξανομένων κατ' ἕπος· καὶ διὰ τοῦτο ἐσύστησα εἰς τὴν Σύγκλητον τὴν ἀγορὰν τῶν ἀνατολικῶν τοῦ κήπου τῆς Ἀκαδημίας γηπέδων, ἀνηκόντων εἰς τὸν φιλογενεῖς ἀνδρας κυρ. Ράλλην ἐν Λιβερπούλ καὶ Κούπαν καὶ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Χρυσίου ἐπὶ τοῦ καταλληλοτέρου τούτου χώρου. Δυστυχῶς αἱ διαπραγματεύσεις, αἵτινες ἐγένοντο μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ κυρ. Ράλλη, σύν τινης λήξισιν εἰς αἴσιον ἀποτέλεσμα, καὶ αἱ μετὰ τοῦ κυρίου Κούπα αὐτὴ ἐτελέσθησαν τῇ ἐλλείψει τῶν πρώτων καὶ οὕτω δὲν εὑρίσκομαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ Σᾶς ἀγγείλω τὴν συμπλήρωσιν τῆς μεγάλης ταύτης ἐλλείψεως. Εὔχομαι δὲ ὅπως ὁ διάδοχός μου γένηται εύτυχέστερος ἐμοῦ καὶ διὰ τῶν ἀτρούτων ἐνεργειῶν του δυνηθῇ νὰ συμπλήρωσῃ τὴν τοσοῦτον μέγα κενὸν ταῖς ἐν Ἑλλάδι ἐπιστήμαις καὶ τῇ ἐν Ἑλλάδι σπουδαζούσῃ νεότητι ἀπεργαζούμενην ἐλλειψιν ίδίου χηρείου.

4) Δε συλλογαὶ τῶν χειρουργικῶν ἔργωντεων καὶ τῶν φαρμάκων, ὃν ἡ μὲν προστέθη, ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς τοπογραφικῆς ἀνατομικῆς, ἡ δὲ εἶναι κατατεθειμένη πρὸ μακροῦ χρόνου ἐλλείψει χώρου εἰς τὸν διάδρομον τῆς δυτικῆς αίθουσῆς τοῦ Πανεπιστημίου. Τούτων αἱ δυναταὶ βελτιώσεις ἐγένοντο καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἐφ' ὅσον συνεχώρει ὁ χώρος, ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν κατὰ τὰς περὶ τούτων ἐπιτυγχανόμενας ἐκθέσεις.

“Ετερά προσεχτήματα συντηροῦνται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ υποβοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοιαῦτα εἰσι.

1) Ἡ ἐθνικὴ καὶ τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκη, ἡτοις κατατεθειμένη εἰς τὰς μεταμετρίας αιθούσας τοῦ Πανεπιστημίου ηγετησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὃτε ἀπὸ πλειστῶν ἐτῶν ὁ χώρος οὐκ ἔξαρχει διὰ τὴν κατάθεσιν τῶν ὁσημέραι προσφερομένων καὶ ἀγοραζομένων βιβλίων κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ἐρόρου αὐτῆς καὶ τῶν κατὰ καιροὺς Πρύτανεων. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπόμενος ταῖς προτηγουμέναις Συγκλητικαῖς ἀποφάσεις ἐνόμισα καθῆκον ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ μὴ ἐπινεύσω εἰς τὴν ἀγορὰν πολλῶν βιβλίων, τοιως χρησίμων ταῖς ἐπιστήμαις, ἀφ' ἐ-

τέρους δὲ νὰ γράψω εἰς τὸν ἐν Λονδίνῳ πρεσβευτὴν τῆς Ἑλλάδος ἵνα παρακαλέσῃ τὸν φιλογενέστατον καὶ ἐραστὴν τῶν γραμμάτων κ. Π. Βαλλιάνον ὅπως καταθέσῃ ἐν τινι: Τραπέζῃ τὸ δωρηθὲν ἀλλοτε ὑπ' αὐτοῦ ἔχατο μύριον πρὸς ἀνέγερσιν τῆς βασιλικῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἐπιτραπῇ ταῦτο χρόνῳ; νὰ τεθῇ ὁ θεμέλιος λίθος καὶ οἰκοδομηθῶσι τὰ θεμέλια τοῦ τοσοῦτον μεγάλου καὶ πολυτελοῦς ἰδρύματος διὰ τῶν τόκων τοῦ πρώτου ἔτους· καὶ τὴν μὲν πρώτην παράληητιν ἡμέραν ὁ διάτημος οὗτος πολίτης τῆς Ἑλλάδος ἀπεδέχθη καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τὸ ὕπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας· Ἐκπαιδεύσσεις τὴν κατάθεσιν τοῦ χρήματος τούτου, τὴν δὲ ἐπέραν ἀνέβαλε δι' ἄλλην καλλιτέραν ἐποχήν.

2) Ἡ Σιρια λ' Ακαδημίᾳ, ἥτις παρεδόθη κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ὑπὸ τῶν κληρονόμων τοῦ μεγάλου πολίτου τῆς Ἑλλάδος Γεωργίου Σίνα εἰστὴν κυβέρνητιν μετὰ τῆς χρηματικῆς χορηγίας 100 χιλ. φιορινίων, ὡν εἰ τόκος νὰ γρηγορεῖσθαι πρὸς συντήρησιν αὐτῆς. Κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνον ἀνέφερε εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν κατὰ πλειονοψησίαν γνώμην τῆς Συγκλήτου, ὅπως ἡ ἐπιτήρησις τοῦ νέου τούτου μεγαλοπρεποῦς ἰδρύματος ἀνατεθῇ μέχρις ἂν συντελεσθῇ καὶ λειτουργῇ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ ἔχον τὸν προορισμὸν μέχρι τοῦ γύν νὰ ἐνεργῇ καὶ ως Πανεπιστήμιον καὶ ως Ἀκαδημία. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως ἀτρεκούμενη τότε ἐπὶ τῷ τοσούτῳν κριτήμων περιστάσσων, ἀς διήρχετο τὸ ἔθνος, ἀνέβαλε νὰ ἐξετάξῃ γνώμην τινὰ περὶ τοῦ θέματος τούτου.

3) Τὸ Σιριατον' Αστεροσκοπεῖον, οἰκοδομηθὲν καὶ συνιτρηθὲν πρὸ γράνουμακροῦ ὑπὸ τοῦ μεγάλου ἐκείνου καὶ μεγαλόρρονος Ἑλλήνος, τοῦ ἀστιδίου Σίριωνος Σίνα, εἶχεν ἀνάγκην κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ διαπρεποῦς συναδέλφου καὶ διευθυντοῦ αὐτοῦ κ. Δημ. Κοκκίδη οὐ μόνον ἐπιδιορθώτεως, ως καταρρεῦσαν διὰ τοῦ χρόνου, ἀλλὰ καὶ βελτιώτεως τῶν ὑπαρχόντων ἀρχαίων πολυτίμων ἐργαλείων. Τὸ Πανεπιστήμιον ἥλθεν εἰς ἐπικευρίαν κατὰ τὰ ἐνόντα, τοῦ δημοσίου θησαυροῦ ἔξαντληθέντος, ὅπως διευκολύνῃ τὰς τελουρμένας ἐν τούτῳ ἀσκήσεις τῶν σπου-

δαστῶν τοῦ μαθηματικοῦ τμήματος τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ τὰς λιαν ἀξίας λόγους ἀστρονομικὰς καὶ μετεωρολογικὰς παρατηρήσεις τοῦ καθηγητοῦ καὶ βοηθοῦ αὐτοῦ.

4) Ἡ τομοματικὴ συλλογὴ κατατεθεῖμένη εἰς μιαν τῶν αἴθουσάν της ἐθνικῆς καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκης ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος διὰ 1132 ἢ τοι 203 ἀργυρῶν 854 χαλκῶν 73 μολυβδίνων 2 σιδηρῶν καὶ 1 πηλίνου νομισμάτων ἐλληνικῶν, τῆς ρωμαϊκῆς δημοκρατίας, τῶν ρωμαίων αὐτοκρατόρων, ζυζαντινῶν, τοῦ μέσου αἰώνος καὶ νεωτέρων πρερχομένων ἐκ δωρεᾶς καὶ ἀλλων ἐξ ἀγορᾶς, τῆς ἀξιαγάστω εὑμενείας γενναίων Ἑλλήνων καὶ τῆς χερηγίας τοῦ ἰδρύματος τούτου, κατὰ τὴν δημοσιευθείαν ἔχθεσιν τοῦ πολυτείρου αἰτῆς διευθυντοῦ κ. Αχ. Παστολάκα. Ἐνταῦθα δρεῖλω εἰς ἀναγγείλω διεισδύεται ἀποσταλεῖς πρὸς ἐκμάθησιν τῆς νομισματικῆς εἰς Εύρωτην ὡς ὑπότροφος τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τετραετίαν τῆς τυτάσει τοῦ διευθυντοῦ κ. Α. Παστολάκα εὐχετής γόνος τῆς Κεφαλληνίας Π. Σβορώνος ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων καὶ τοῦ τμήματος αὐτῆς τοῦ ἐπιγραφικοῦ καὶ τῶν γραμμάτων διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ 2500 δρ. ἐνεκά τῆς δημοσιευθείας ὑπὸ αὐτοῦ μονογραφῆς περὶ τῶν ἀρχαίων κρητικῶν νομισμάτων.

5) Ἡ Αστροκλειτικὴ, τὸ Μαιευτήριον καὶ τὸ θεραπευτήριον τῶν μολεσματικῶν νόσων τῶν γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν ἐχρησιμευσεν ὡς καὶ ἀλλοτε εἰς τὴν ἀσκήσιν τῶν διδαχτόρων τῆς Ιατρικῆς καὶ τινῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ διὰ τὴν θεραπείαν οὐκ ὀλίγων ἀρρώτων, ὃν ἀκριβεστέρα περιγραφή ἐκτίθεται εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ἀξιοτίμων συναδέλφων τῶν διευθυντῶν τῶν φιλανθρωπικῶν τούτων κατατημάτων προσαρτωμένας ἐκθέσεις.

Ἄλλα τινὰ προσαρτήματα συντηροῦνται μὲν ὑπὸ τοῦ Δήμου καὶ ἐπίκουρον ἐργεῖται αὐτοῖς τὸ Πανεπιστήμιον, τοιαῦτα δ' εἰσι,

1) Τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον «Ἡ Ελπίς» ἐν τούτῳ διδάσκεται τὴν ιατρικήν καὶ γερουργικήν κλινικήν εἰς τοὺς τεταρ-

τοιετης φοιτητὰς τῆς Ιατρικῆς καὶ νοσηλεύονται πάσης θρησκείας καὶ ἑθνικότητος ἀρρωστοί, ὄρμόμενοι ἀπὸ ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς ἔσω καὶ ἔξω Ἑλλάδος καὶ τῆς λοιπῆς Εὐρώπης καὶ τοῦτο συντρέχει τὸ Πανεπιστήμιον διὰ τῆς ἀμφιθου ἐπισκέψεως τῶν ἀνθενῶν ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν, τῆς μισθοδοσίας πάντων τῶν ἐκεῖ ὑπηρετούντων βοηθῶν καὶ μικρᾶς τινος χρηματικῆς συνδρομῆς. Ήλοσον δὲ ὡφέλιμον ήθισται εἰσθαι εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν πάτγουσαν ἀνθρωπότητα ἐὰν οἱ ἐλευσόμενοι Πρυτάνεις ἐπέκεπτοντο δύοις μεταβάλλωσι τὸ Δημοτ. τοῦτο Νοσοκομεῖον εἰς Νοσοκομεῖον τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς, συντηρούμενον ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ σύτῳ ἡ πόλις μὲν τῶν Ἀθηνῶν προσκτήσται νέον Νοσοκομεῖον, τὸ δὲ Νοσοκομεῖον τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς δύνηται νὰ ἔχῃ καὶ ἐκλογήν νοσοῦντας χρησίμους πρὸς τὴν βεβαίωσιν τῶν Ιατρικῶν γνώσεων καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν νέων, καὶ μάλιστα ἀφοῦ τὸ κληροδότημα τοῦ ἀσιδίου συναδέλφου ἡμῶν Καθηγητοῦ Διονυσίου Λιγινήτου ἔγένετο πρὸς τίδυσιν ἴδιας χλινικῆς. Ἐν τούτοις καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἐνοσηλεύονταν οὐκ ὀλίγοι ἀρρωστοί, ὃν τὴν λεπτομερεστέραν περιγραφὴν εὑρήσετε εἰς τὴν ἐν τῷ τέλει προσαρτωμένην ἔκθεσιν τοῦ κυρ. Διευθυντοῦ αὐτοῦ.

2) Τὸ Βρεφοκομεῖον καὶ Νοσοκομεῖον τῶν παιδῶν ἔδρυθεν πρὸ τινος χρόνου τῇ μεγαλοδωρίᾳ τοῦ εὐγενοῦς τέκνου τῆς Ἡπείρου Κοντογιανάκη καὶ συστήσαν μικράν τινα χλινικὴν ἐδέχθη καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἔκθετα καὶ δροφανὰ βρέφη οὐκ ὀλίγα καὶ ἐκ τούτων ἐνοσήλευσέ τινα κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ διευθύνοντος αὐτὸς διαπρεποῦς Καθηγητοῦ.

Τέλος ὑπολείπεται: ἔτι ἐν, μὴ ἀνήκον εἰς αὐθεμίαν καθεστηκούσιαν τῆς πολιτείας ἀρχὴν, συντηρούμενον ἐξ ἴδιων πόρων καὶ ἐπιβοηθούμενον ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ Ὀφθαλματρεῖον, ἐν ᾧ ἡτακήθησαν οἱ φοιτηταὶ τῆς Ιατρικῆς καὶ ἐνοσηλεύθησαν οὐκ ὀλίγοι τοὺς ὄφθαλμοὺς πάσχοντες κατὰ τὴν ἐπισυναπτομένην ἔκθεσιν τοῦ Καθηγητοῦ.

6) ΠΕΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

“Οταν ἀνέλαβον τὸ μεγαλοπρεπὲς ἀξίωμα τοῦ Ηρυπάνεως καὶ διέταξα τὴν διαρρύθμισιν τῆς αἰθουσῆς τῆς Συγχλήτου, προσθεῖς ὡς κάσμημα αὐτῆς τὴν σειρὰν τῶν εἰκόνων τῶν ἀθανάτων ἀνδραγαθημάτων τῶν προγόνων ἡμῶν κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, τὴν γραφεῖσαν ἐν Μονάχῳ καὶ κατατεθειμένην σύσαν πρὸ χρόνων μακρῶν ἐν τινὶ ὑπογείῳ, ἐνόμισα καθῆκον ν' ἀσχοληθῶ περὶ τὰ ἔξι τρία ἐκκρεμῆ ἥγιατα.

1) Περὶ τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Guilford, τὸν ὄποιον συντελεσθέντα ὑπὸ τοῦ γλύπτου Ἀπέργη καὶ ἐγκριθέντα ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο ὄρισθισης ἐπιτροπῆς, ὁ προκάτοχός μου δὲν ἐδέχθη, οὐδὲ ἐπέτρεψε νὰ στηθῇ ἐν τοῖς προπολαίσιοις ἀριστερᾶς τοῦ ἀγάλματος τοῦ διδασκάλου τοῦ γένους Ἀδαμαντίου Κοραή, ἐνεκά τῆς παρὰ τοὺς κανόνας τῆς καλλιτεχνίας κατασκευῆς αὐτοῦ καὶ ἐγκατέλειψεν αὐτὸν εἰς τὴν δυτικὴν αὐλήν τοῦ Πανεπιστημίου ἔρμαιον τοῖς διαβάταις. Ἐν τῇ παροπώσει ταύτη ἀνεκογίσθη διτὶ ἡ Θέσις ἢν προσέρισεν αὐτῷ ἐδίλλοτε Ηρύταν τοῦ Πανεπιστημίου κύρ. Ιαν. Γ. Κυριακῆς, εἰς τὴν πρωτεσβούλιαν καὶ τὴν δεξιὰν χρῆσιν τῶν σύγετεων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ αὐτοῦ τοῦ ἴδιου παρὰ τοῖς “Ελληνοὶ χρεωτοῦμεν τὴν κτῆσιν τοῦ ἀνθριάντος τούτου, δὲν ἔτον ἀρμοδία, διότι οἱ ρέλλοντες ν' ἀναδῶσι τὴν κλίμακα τοῦ πρὸ τῶν προπολαίσιων ἱεροῦ τούτου ἀλτους Ἐλληνόπαιδες, μετὰ πεντηκονταετίαν ἦ καὶ ἐκατονταετρίδα, θέλουσι βλέπει ἀπὸ μακρὰν τοὺς ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἵσταμένους γιγαντιαίους ἐκείνους ἀνδριάντας, · ἵνα ὑποκαίηται αὐτοῖς τὸ μέγα αἰσθήμα τῆς φιλοπατρίας, καὶ θέλουσι παρατηρεῖ μετὰ ἐταστικοῦ βλέμματος καὶ ἔξετάζει τὴν φυσιογνωμίαν, τὴν Θέσιν, τὴν στάσιν δύο ἑτέρων πληραίσιν αὐτοῖς κειμένων ἀνδριάντων, · ἵνα ἐμποιηταὶ αὐτοῖς τὸ γλυκὺ αἰσθήμα τοῦ θαυμασμοῦ τῆς προγονικῆς εὐχείας. “Οταν δὲ μάθωσιν διτὶ ἔχει μακρὰν ἴστανται οἱ γιγάντειοι ἀνδριάντες τοῦ Πήγα τοῦ Φεραίου καὶ τοῦ Γρηγορίου τοῦ Πατριάρχου, τῶν δύο μεγάλων πρωτομαρτύρων

τῆς έθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας, οὓς εξόρμητεν ἀπαν τὸ Ἑλληνικὸν καὶ τῶν ὁποίων τὰ ὄνόματα ἐχαράχθησαν διὰ χρυσῶν γραμμάτων εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς νέας Ἑλλάδος, τότε βεβαίως καὶ τούτων ἡ καρδία θέλει ὑπερπληρωθῆ αἴματος, καὶ τούτων ὅνεις θέλει ἐπαναφέρει τὸν ζωηρὰ τὰ κατορθώματα τῶν προγόνων αὐτῶν ὅταν ὅμως ἀκούτωσιν ὅτι ἔκει πληγήσιν αὐτῶν κεῖται ἀρεστερᾶ μὲν ὁ ἀνδριάς τοῦ μεγάλου διεσπαχάλου τοῦ γένους ἡμῶν, τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς νεοελληνικῆς ἡμῶν γλώσσης, τοῦ ἐργάτου τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας, Ἀδαμαντίου τοῦ Κοραῆ, εὑρὶς τὰς κατεψήλια ἀδαμάντινα. Ωὐαὶ καὶ τότε εἰς τὰς γείρας αὐτῶν, δεξιὰ δὲ ὁ ἀνδριάς τοῦ εὐπορήσαντος Ἀγγλου Guillford τοῦ σύγντος τὴν ιδέαν νὰ ἴδρυσῃ τὴν ὁμώνυμον αὕτου Ίόνιον Ακαδημίαν πρὸς τὴν μαθήτευσιν γέων τινῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν διοττογῆ ἐποχὴν τῆς δουλείας τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, τότε ἀντὶ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ ἰδρυμα τὸν ζωηροὶ καὶ ρηγάδυματα ἐκ Θαυματουροῦ, θέλουσι καταβληθῆ ἐκ τῆς Βαρυθύιας ὅρ' ἡς κατέγονται οἱ εἰσερχόμενοι Ἑλληνες εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, εἰς συγκαντωντες τὰ λείφανα τῆς προγονικῆς αὐτῶν εὐχείας καὶ δόξης φυγαδευθέντα καὶ στρεμμένα ἐν χερσὶ τῶν ἀλλοεθνῶν. Διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα νὰ μὴ ἐπετρέψω νὰ στηθῇ ὁ ἀνδριάς τοῦ Guillford δεξιὰ τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Κοραῆ, ἀλλὰ νὰ ζητήσω τὴν ἀδειαν τῆς Συγκλήτου καὶ προσφέρω αὐτὸν εἰς τὸν δῆμον τῶν Κερκυραίων, ἔνθα ὑπάρχει καὶ νῦν ἔτι ἡ ὑπὸ αὐτοῦ ἰδρυθεῖται Ακαδημία, ὅποις τεθῆ εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ σίχοδομήματος τούτου καὶ ἐπὶ τῆς πλατείας πρὸς μνήμην αἰδίου τῶν ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῆς σπουδασάστης νεότητος μόχθων τοῦ Ἀγγλου τούτου φιλέλληνος. Ἀφοῦ δὲ ἡ Σιγκλητος ἐπένειστε καὶ ὁ δῆμος τῶν Κερκυραίων ἔδειχθη τὴν προσφέραν, ἐνήργησα τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ τῶν ἐκεῖ τῆς ἀγαθῆς μερίμνη τοῦ ἀρχιτέκτονος Τσίλλερ καὶ τῇ εὐγενεῖ προσφορᾷ τοῦ χωρ. Νάζου ὑπεδευθυντοῦ τῆς Ἑλληνικῆς ἀποπλεύσικῆς ἑταιρίας καὶ εἰς τοὺς διαδόχους ὑπολείπεται ἡ φροντὶς τῆς ἀναζητήσεως ἐφαρμόλου ταῖς ἀρεταῖς τοῦ Ἀδα-

μαντίου Κοραῆ διδασκάλου Ἑλλήνος καὶ ἡ ἀνάστησις τοῦ ἡν δρεάντος αὐτοῦ παρὰ τῷ ὑπάρχοντε.

2) Περὶ τῆς ταξινομίσεως τοῦ Ἀρχείου τοῦ Πανεπιστημίου, ἡτοῖς ἀπὸ πεντεκονταετίας οὐκ ἐγένετο καὶ τὸ γραφεῖον διστηρεύεται ἐκάστοτε εἰς τὴν ἀνεύρεσιν ἐγγράφου τινός, πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰς τὴν λεπτομερῆ γνῶσιν τῶν τελεσθέντων κατὰ τὸν μαχρὸν τοῦτον χρόνου. Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἀνεγνώρισαν καὶ ἄλλοι προκάτοχοι ἑρμοὶ Πρυτάνεις καὶ ἐνήργησαν κατὰ τὰ ἐνόντα καὶ ὁ μὲν Πρύτανις κ. Ἀνδρέας Ἀγαγωστάκης κατὰ τὸ 1877—8 ἀνέθηκε τὴν διάταξιν τοῦ ἀρχείου τούτου εἰς τὸν κ. Ζολιώταν, ὃ δὲ Πρύτανις Μιλτιάδης Βενιζέλος κατὰ τὸ 1883—4 ἔδωκε τὴν ἐντολὴν τῆς διαρρυθμίσεως αὐτοῦ εἰς τὸν κ. Α. Λάππαν, οὗ τινος ἡ ἐργασία διεκείθει, καὶ ἐμφαίνει τοὺς κόπους οὓς κατέβαλεν ἀλλόμορος καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ, στηρίζαντες τὴν ταξινόμησιν τοῦ ἀπεράντου τούτου οὐλικοῦ τοῦ Ἀρχείου ἐπὶ τῇ Βάσει τῆς χρονολογίας αὐτοῦ, οὐδεμίᾳ παρέσχον βελτιώσιν οὐδὲ τῷ ἀρχεῖῳ οὐδὲ τῷ ἀναδιδούντι αὐτὸν ὑπαλλήλῳ. Κατὰ συγέπειταν ἀνέλαβον αὗτος ἐγὼ τὸ ἐπίμοχθον τοῦτο ἔργον, διότι ἐπείσθην ὅτι ἡ καθ' ὅλην ταξινόμησις τοῦ ἀρχείου τοῦ Πανεπιστημίου δὲν εἶναι ἐφικτή εἰς τὸν ἀγνοοῦντα τὴν ἱστορίαν τοῦ ἴδρυματος τούτου καὶ τὰ πολυπληθῆ ἀναφυέντα κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ζητήματα αὗτοῦ, καὶ, ἐπειδὴ τὸ ἔργον ἦν γιγάντειον, ἐζήτησα τὴν φίλικὴν τυνδρομήν τοῦ περισπουδάστου συναδέλφου καὶ φίλου κ. Κωνσταντίνου Μητασπούλου καὶ τοῦ δραστήριου καὶ προθύμου φίλου, ἐπιμελήτου τοῦ ὀρυκτολογικοῦ Μουσείου, κ. Γερμανούτζη Γιαννοπούλου, πρὸς οὓς δημοσίᾳ ἐχοράκω μυρίας χάριτας διὰ τοὺς ἀτρύτους μόχθους οὓς πρὸς τοῦτο κατέβαλον. Επὶ μηνιας οὐκ ὀλίγους ἡσχολήθημεν γὰρ ἐκτελέσωμεν τὴν πρώτην ἐργασίαν ἡτοι νὰ διαχωρίσωμεν ἀπὸ τοῦ συρρετοῦ τῶν ὑπαρχόντων πολυπληθῶν ἐγγράφων τὴν ὁμοιότητά την καὶ κατατάξωμεν αὐτὴν κατὰ χρονολογικὴν τάξιν. Επειδὴ δημως τὸ διαταχθησάμενον οὐλικὸν ἦν σπειρον, ὃ δὲ χρόνος βραχὺς, μόλις ἡδυνάθημεν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον

νὰ ταξινομήσωμεν σὰ για τοῦ μλικοῦ τούτου, τὰ δὲ λοιπόν
ἀφήσαμεν, ώς καὶ τὴν καταγραφὴν αὐτοῦ εἰς ἕδια βιβλία, τὰ
εὑρετήρια, δι’ ὃν νὰ γίνηται εὐχερετάτη καὶ η ἀνεύρεσις καὶ
η γνῶσις τῶν παρουσιασθέντων ζητημάτων, εἰς τοὺς διαδό-
χους μου καὶ εὐχαριστεῖς τὰ βέλτιστα.

3) Περὶ τῆς ιδιότητος τῆς Συγκλήτου βιβλιοθήκης
περιλαμβανούστης πάντα τὰ ἔργα τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανε-
πιστημίου καὶ περὶ τῆς κατατάξεως τῶν βιβλίων τῶν ὑπαρ-
χόντων εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ Πανεπιστημίου, τῇ διορεξῃ τοῦ
διοιδέμου Λεωνίδα Σγουύτα, ἡ τῇ ἀγορᾷ τῶν τῇ συνδρομῇ τοῦ
Πανεπιστημίου δημοσιευθέντων βιβλίων, οὐ μόνον διότι ἡ ση-
ήκις ἤρξατο νὰ κατατρέψῃ πολλὰ τῆς Σγουταίας βιβλιοθή-
κης, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἀποστολὴ τινῶν τῶν ἀποθηταριζόμενων
ἐκεῖ βιβλίων εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Σμύρνης καὶ τῆς Χίου ἦτον
ἀναγκαῖα· ἐντὸς δύο μηνῶν καὶ εἰς τὴν ιδιαιτέρων βιβλιοθή-
κην τῆς Συγκλήτου συνεκεντρώσαν τὰ ἔργα τῶν πλείστων
Καθηγητῶν καὶ ἐκ τῆς ἀλληλῆς τῆς ὑπογείου ἐλέγχουσαν ίκανὰ
βιβλία ἀποσταλέντα διὰ τοῦ κ. Χορέμη εἰς Χίον καὶ διά τενος
φοιτητῶν εἰς Σμύρνην.

Ἐν τῇ αἰθίουσῃ δὲ ταύτῃ ἀντρεῖθοσαν πρὸς μνήμην ἀδίσαν
καὶ αἱ εἰκόνες τῶν ἔχειψάντων ἀπὸ τοῦ μέσου ἡμῶν Καθηγη-
τῶν Ξανθίου Λάνθερερ, τῆς φαρμακευτικῆς χρηματίας, Χαρ.
Πρετεντέρη, Τυπάλδου, τῆς ιατρικῆς κλινικῆς, Θεοδώρου Ὁρ-
φανίδου, τῆς βιοτεχνικῆς καὶ τοῦ Γεωργίου Ηρινάρη, τῆς γενε-
κῆς παθολογίας καὶ θετορίας τῆς ιατρικῆς, γραφεῖσσας ὑπὸ τῆς
κακλιτεχνικῆς χειρὸς Σπυρίδωνος Πορσαλέντη.

7) ΠΕΡΙ ΚΑΗΡΟΔΟΤΙΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΩΡΕΩΝ.

Κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος τὸ εὐγενέστατον τέκνον τῆς πολυ-
παθοῦς Χίου ὁ ἀοιδόμοις Ζανῆς Σπεράνοβιχ κατοικῶν ἐν Κιον-
σταντινούπολει πρὸς τὸ πέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐκληροδότησεν
εἰς τὸ Ἑργατικὸν τοῦτο Πανεπιστήμιον 40 χιλιάδας δραχμὰς
καὶ χιλίας μισθογάς τοῦ πατριωτικοῦ δανείου ἀξίας 10 χιλιά-

δων δραχμῶν, ἥτοι ἐν δλῷ 50 χιλιάδας δραχμάς. Ἡ Προ-
τανεία συνελυπήθη τὸν μίδην αὐτοῦ. Παῦλον Σπεράνοβιχ διὰ
τὴν ἀπώλειαν τοῦ μεγαθύμου πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐξέφρασε πρὸς
αὐτὸν, ώς κληρονόμου τῶν ἀρετῶν τοῦ ἀοιδίου πατρὸς αὐ-
τοῦ, μεγάλας τὰς γάριτας.

Ο ἐν Μασσαλίᾳ Ηρόζενος τῆς Ελλάδος κ. Νικόλαος Χα-
τσίσκος μαθὼν διὰ τὸ Πανεπιστήμιον ἔχει ἀνάγκην δύο ση-
μαῖων, μιᾶς ἑλληνικῆς μεγάλης διὰ τὰς τελετὰς καὶ μιᾶς ἀλ-
λης μελανῆς διὰ τὰς κηδείας, ἔπειταν αὐτὰς δωρεὰν, πρὸς
τὴν εὐγένειαν τάντην τοῦ τρεφίμου τούτου τοῦ Πανεπιστη-
μίου κ. Προξένου ἡ Πρυτανεία ἐξέφρασε τὴν εὐχαριστίαν της.

Ο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀποβιώσας Α. Ὁράντης διὰ τῆς ἀπὸ
5)17 Ιουνίου 1885 διεθήκε τοῦ κατέλιπτε κληροδότημα εἰς
τὸ Πανεπιστήμιον ἐκ 3000 φρ. ὅν αἱ 1500 ληφθήσονται μετὰ
4 ἔτη, τὰ ἔτερα μετὰ 6—7 ἔτη.

Ο ἐν Καΐρῳ ἀποβιώσας Κ. Φιλίππου κατέλιπεν ἐπίσης
κληροδότημα ἐκ 30 χιλ. φρ. ἐκ τῶν τόκων τῶν ὄποιων μετὰ
παρέλευσιν εἴκοσιν ἔτῶν ἀποσταλήσονται διδάσκαλοι πρὸς ἐκ-
παίδευσιν τῆς ἐκεῖ νεολαίας. Τό ποσόν τοῦτο κατετέθη ἐν μέ-
ρει παρὰ τοῦ ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης εἰς τὴν ἙΟν. Τράπεζαν
τῆς Ελλάδος καὶ εἰς τὸν διάδοχόν μου ὑπολείπεται· ἡ φροντὶς
περὶ τῆς καταθέσεως καὶ τοῦ ὑπολοίπου, ώς καὶ περὶ τῆς ἀντι-
καταστάσεως τοῦ κεφαλαίου τούτου δι’ ὀνομαστικῶν τῆς αὐ-
τῆς Τραπέζης μετοχῶν.

8) ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ.

Κατὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν τριῶν ιεραρχῶν τὸ Πανεπι-
στήμιον ἐτέλεσε μνημόσυνον ἀρχιερατικὸν ὑπὲρ ἀναπαύσεως
τῆς ψυχῆς τῶν κεκομημένων εὐεργετῶν, συνδρομητῶν καὶ
Καθηγητῶν καὶ ἡ Σύγκλητος ἀνέθηκε κατὰ τὰ εἰθισμένα εἰς
τὸν Κοσμήτορα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Παν. Παυλίδην
τὴν ἐντολὴν νὰ ἐκφωνήσῃ κατάλληλον λόγον. Ο βῆτωρ, ἀ-
νομολογῶν ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος τῆς ἐκκλησίας ὅτι ἡ Ελλὰς

ηλευθερώθη διὰ τῆς Θρησκείας καὶ τῆς ἀνδρείας, ἐξύμνησε διὰ γλώσσης ἐνθουσιώδους τὰς ἀρετὰς τῶν πεσόντων ἐν ταῖς μάχαις καὶ ὑπέκανε διὰ ζωτροῦ πυρὸς τὸ αἰσθημα τῶν ἀκροατῶν πρὸς ἀπομίμησιν τῶν ἀρετῶν τούτων· τῶν προγόνων μας ἐν ταῖς χριστίαις ἔκειναις περιστάσεσιν.

9) ΗΕΡΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΕΙΑΣ

Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Heidelberg ἔστρασε κατὰ τὸν παρελθόντα Ἀργοναυτον τὴν πεντακοσιεττήριδα αὗτοῦ καὶ προσεκάλεσαν εἰς τὴν τελετὴν ταῦτην καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις ΕΟν. Πανεπιστήμιον. Η Σύγχλητος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταῦτη ἐπιβιμοῦσα νὰ δηλώσῃ τὴν μεγάλην πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο ἔρεσιν ἀνέθηκε τὴν ἐντολὴν εἰς τοὺς Καθηγητὰς Μιλ. Βενιζέλον καὶ Κωνστ. Ν. Κωστῆν καὶ εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ Πανεπιστημίου Γουναράκην νὰ μεταβολήν εἰς λειμανίαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ ἀπεφάσισε νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς χυρ. Καθηγητὰς ἀνὰ δύο καὶ ἡμίτου χιλιάδας δραχμῶν, εἰς τὸν ἔτερον δὲ χιλιας καὶ πιντακοσίας διὰ τὰς ὁδοιπορικὰς δαπάνας, ἢ δὲ Κυβέρνησις ἐν τῇ γενναιοδωρίᾳ αὐτῆς ἐνέκρινε νὰ πληρωθῶσι τὰ χρήματα ταῦτα ἐκ τῆς ἴδιαιπέρας τοῦ Πανεπιστημίου αὐσίας.

10) ΗΕΡΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.

Πρὶν ἡ περάνω τὸν λόγον τοῦτον δηφέλω νὰ Σᾶς ἀγγεῖλω δι: ἢ οὐτίσι τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ μὲν τὴν I Σεπτεμβρίου 1885, ὅτε ἀνέλαβον τὴν Πρυτανείαν, ἀνίργηστο εἰς δραχμὰς 6,028,812.33.

ἡτοι εἰς ἀκίνητον καὶ κινητὴν περιου-
σίαν δρ. 2,796,099.67
εἰς γρηγορικήν δρ. 3,232,712.66
..... 6,028,812.33

ἀφαιρούμενον τοῦ παθητι-
κοῦ ἐκ δρ. 761,415.91 5,267,396.42

κατὰ δὲ τὴν I Σεπτεμβρίου 1886, ὅταν ἀνέλαβεν ὁ διάδοχος μου τὴν Πρυτανείαν ἡ ἀρχὴ εἰς 6,203,594.42 ἡτοι εἰς ἀκίνητον καὶ κινητὴν περιουσίαν 2,825,058.97 εἰς γρηγορικήν 3,378,535.45 6,203,594.42
ἀφαιρούμενον τοῦ παθητικοῦ ἐκ δρ. 732,197.10 5,471,397.32
Επομένως τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ Πανεπιστημίου παρέλαβον συνιστάμενον ἐκ . . . δρ. καὶ παρέδωκα εἰς τὸν νέον Πρύτανον συνιστάμενον ἐκ δρ. 6,028,812.33
..... 6,023,594.42 174,782.09
τὸ παθητικὸν αἵτοι παρέλαβον ἀναβατίνον εἰς δρ. 761,415.91 καὶ παρέδωκα εἰς τὸν διάδοχόν μου συμποσούμενον εἰς δρ. 732,197.10 29,218.81
ἡτοι ἡ καθαρὴ περιουσία τοῦτης κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο κατὰ δρ. 204,000.90
ἡτοι κατὰ τὸ 1885 τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ κατὰ τὸ 1886 ἔτος ἐκ κτηματικῆς περιουσίας 2,796,099.67 ἐκ διατονίας 28,959.30 = 2,825,058.97 ἐκ γρηγορικῆς 3,232,712.66 : 113,822.79 = 3,378,535.45 6,028,812.33 : 174,782.09 = 6,203,594.42
κατὰ τὸ 1885 τὸ παθητικὸν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ κατὰ τὸ 1886 ἐκ κτηματικῆς 761,415.91 ἐκ διατονίας 29,218.81 = 732,197.10 6,267,596.42 : 204,000.90 = 5,471,397.32
Τῇ αὐξήσει δὲ αὐτῆς ἐπηγγασε, διότι ἡ διαχείρισις τῆς ουσίας τοῦ Πανεπιστημίου ἐγένετο ὡς ἔξτη.

A.) Εισπράγθησαν όπό της 1 Σεπτεμβρίου 1885 μέχρι 31
Λιγνατίου 1886

1) εκ μεριμάτων διαχέρισης με- τοχών	δρ. 103,170.—
2) εκ τόκων διαχέρισης δαχνίων ..	117,577.99
3) εκ τούλην διδαχτορικῶν δι- πλωμάτων, ἀποδοιτηρίων καὶ ἐγγραφῶν	63,559.80
4) εκ διαχέρισης προσόδων ..	26,067.34
5) εξ ἑνοικίων σίκιδων καὶ μη- γαζίσιων	19,949.50
6) εκ συνδρομῆς Αγροσίου δή' Ἀστυκλινικήν	6,750.—
7) εκ πρακτικῶν δισκήσεων τῶν φοιτητῶν	50.—
8) εκ κληροδοτήματος τοῦ ε- ποιού τούτου Σπεράνθεικ ..	50,000.— 387,124.63

B.) Εισπράγθησαν πάλιν τούτων καὶ τὰ ἔξτις.

1) εκ μεριμάτων κληροδοτή- ματος Λιγνατίου	14,535.—
2) εκ τόκων γειρογράφων κλη- ροδοτήματος Τσοιφής ..	3,946.70
3) εκ διαχέρισης εἰς παρακατα- θήση	8,674.15
4) εκ πωλήσεως 12 μετοχῶν τῆς Ελληνικῆς Αγροπλο- κής Επωμίας	3,900.—
5) εξ ἑντόκων δανσίων χρέους Τατρίδου	644.—
6) εξ ἑντόκων δαχνίων χρέους Βλάχου	2,276.89
	<hr/>
	33,969.95

7) εκ πωλήσ. βιβλίων Σγροτα δρ.	33,966.95	387,124.63
8) εξ εισοδημάτων κληρονο- μίας Λασσάνη	690.—	
9) εξ εισοδημάτων κληρονο- μίας Βαρύκα	2,580.—	
10) εκ κληροδοτήματος Γερο- στάθη	2,592.15	
11) εκ πωλήσεως χρυσών νο- μισμάτων	4,930.64	
12) εκ δικαιστικῶν ἔξόδων ἀπό καλλιτέχνην Απέργη ..	148.80	
13) εκ κληροθείσων ὄμοιο- γών τῶν ἔθνων δανσίων ..	27,611.60	
14) εκ κληροθείσων ὄμοιο- γών πατριωτικῶν δανσίων ..	100.—	
15) εξ Εθνικῆς Τραπέζης ἐπί ^τ τόκων 8 σ'	28,000.—	
16) ὑπέργεια ὑπόλοιπου τὴν I Σεπτεμ. 1885 ἐν τῷ παρεῖο ..	11,130.76	114,859.20
	<hr/>	<hr/>
		501,974.83
C.) Εἰσπνεύθησαν δινάρεις ἑπτακλικῶν καὶ ἐπί ^τ τῆς ζάσει τοῦ προϊπολογισμοῦ τῶν ἔξόδων τὰ ἔξτις.		
1) εἰς μισθοδοσίας ὑπαλλήλων ..	47,288.30	
2) εἰς ὑποτροφίας κληροδοτή- μάτων	4,396.—	
3) εἰς ὑποτροφίας τῶν της Εθ- νικής σπουδαζόντων	1,650.—	
4) εἰς ὑποτροφίας τοῦ κληρο- δοτήματος Ηπποπαθῆτη ..	5,460.—	
	<hr/>	<hr/>
		58,494.30

	δρ.	58,494,30	501,974.83
5) εἰς μισθίους προσωπικοῦ φυ- σιογραφικοῦ Μουσείου		6,840.—	
6) εἰς ἔξοδα τοῦ φυσιογραφι- κοῦ Μουσείου		1,004.35	
7) εἰς μισθίους προσωπικοῦ βιτανικῆς συλλογῆς		3,600.—	
8) εἰς ἔξοδα τῆς βιτανικῆς συλλογῆς		480.—	
9) εἰς ἔξοδα διδασκαλίας τῆς ιατρικῆς Σχολῆς		2,123.—	
10) εἰς ἔξοδα διδασκαλίας τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς		601.10	
11) εἰς πρακτικὰς δανσίσεις		306.60	
12) εἰς ἔξοδα καὶ φάρμακα Α- στυκλινικῆς		6,473.50	
13) εἰς ἐπισκευὰς Ηανεπιστημού .		2,465.95	
14) εἰς ἐπισκευὰς εἰχθῶν καὶ μα- γαζείων αὐτοῦ		6,014.80	
15) εἰς φόρους οἰκοδομῶν, ἀ- σφαλιστρά, θέωρ		3,094.55	
16) εἰς βοτρίματα διάφορα		15,152.10	
17) εἰς συνδρομ.έκπαιδευτήριων .		3,000.—	
18) εἰς ἔξοδα διεγωνισμάτων Σγούτα		825.98	
19) εἰς ἔξεταστρα Καθηγητῶν .		30,496.—	
20) εἰς τόκους διαχόρων δανσίσεων .		16,104.55	
21) εἰς δαπάνας διαχόρους		17,711.50	
22) εἰς ρωτισμὸν Ηανεπιστη- μίου καὶ προσαρτημάτων		2,324.30	
23) εἰς ἔξοδα δικαστικὰ καὶ ἀ- μοιδὴν δικηγόρων		1,202.—	
24) εἰς ἐπιμίσθιον φαρμακο- ποιοῦ Λασπογλύκης		960.—	
25) εἰς ἔξοδα κέπου τῆς πλατείας .		68.—	179,342.58
ἐπομένως ὅπεισεῖται περίσσευμα εἰς τὸ ταριχόν δρ. 322,632.25			

Τὸ περίσσευμα τοῦτο διετέθη ὡς ἔξις πρὸς ἐκάτεων τοῦ παθητικοῦ καὶ πρὸς αὐξησιν τοῦ ἐνεργητικοῦ, ἵτοι
1) εἰς λ/σμὸν χρέους πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν δρ. 98,600.—
2) εἰς ἀγορὰν 229 γέων ὄμοιο- γιῶν τοῦ ἐθνικοῦ δικαιού 120 ἑκατομμυρίων 76,934.—
3) εἰς ἀπόκτησιν ἀκινήτου περι- ουσίας ἥποι διὰ λ/σμὸν ἀνε- γέρσεως Ἀνατομείου 59,179.25
4) εἰς ἀγορὰν 3000 ὄμοιογιῶν πατριωτικοῦ δανσίου 30,000.—
5) εἰς ἔξόφλητην τῶν καλλιτε- χνῶν διὰ τὸ ἀγαλμα Γεώ- φορδ καὶ τοῦ Γλάδστωνος 15,185.05
6) εἰς ἀγορὰν βιβλίων καὶ δέ- σμων αὐτῶν διὰ τὴν ἴδιαιτέ- ραν βιβλιοθήκην Ηανεπιστημ. 12,744.70 ✓
7) εἰς ἀγορὰν ἐπίπλων καὶ γρα- φῆν τῶν εἰκόνων Λάνδερερ, Πρετενσέρτ, Ορρανίδαν, Πρι- νάρη 2,915.35
8) εἰς ἀγορὰν ὁργάνων καὶ πλου- τισμὸν διαφόρων συλλογῶν 6,711.75
9) εἰς ἀγορὰν ἀντικειμένων καὶ πλουτισμὸν φυσιογραφικοῦ Μουσείου 3,620.45
10) εἰς ἀγορὰν ἀντικειμένων τῆς βιτανικῆς συλλογῆς 172.25
11) εἰς ἀγορὰν ἀρχαίων νομισμά- των καὶ πλουτισμὸν τῆς συλ- λογῆς αὐτῆς 1,500.—
307,562.80

	δρ. 307,562.80
12) εἰς συνδρομάς συγγραμμάτων Καθηγητῶν καὶ θεραγγῶν	6,074.50
13) εἰς ἐπιστροφὴν παρακαταθήκων	5,662.45
14) εἰς ἔξοδα κληροδοτήματος Αιγαίνητου	1,602.—
15) εἰς ἔξοδα κληροδοτήματος Λασσάνη	714.50
16) εἰς ἔξοδα κληροδοτήματος Βαρύνα	327.25
17) εἰς ἔξοδα κληροδοτήματος Τριανταφυλλίας Κριεζῆ	122.15
18) Οπόλαιπον μετρητῶν ἐν τῷ Ταχυδρόμῳ	<u>566.60</u> <u>322,632.25</u>

Καὶ ἐν ἀνακαρδιαίωσι τὰ ἔξοδα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὸ ἔτος τούτο ἀναβαίνουσιν ὡς ἔξιτοι.

1) ἐκ τακτικῶν ἔποδων	δρ. 387,124.63
2) ἐκ διαρρόων κληροδοτηγρ. κλ. . .	<u>114,850.20</u> <u>501,974.83</u>
3) εἰς τακτικὰ ἔξοδα	179,342.58
4) εἰς πλουτισμὸν συλλογῶν . . .	27,664.50
5) εἰς συνδρομὴν τυγγραμμάτων . .	6,074.50
6) εἰς ἐπιστροφὴν παρακαταθήκων . .	5,662.45
7) εἰς ὄπορεώσεις κληροδοτηγρ. . .	2,765.90
8) εἰς ἔξορθησιν κακίτεχνῶν . .	15,185.05
9) εἰς χρέος Εθνικῆς Γραπτᾶς . .	98.600.—
10) εἰς αὐξησιν γραμματικῆς περιουσίας	107,500.60
11) εἰς αὐξησιν κτηρατικῆς περιουσίας	<u>59,179.25</u> <u>501,974.83</u>

Ἐκ τούτων γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ οὖσα τοῦ Πανεπιστημίου αὐξάνει διηγμέραι, τῇ εὐρυγενεῖ συνδρομῇ τῶν ἀπανταχοῦ

Ἐλλήνων, τῶν ἔχοντων ἔμφυτον τὴν χαρακτηριστικῶν τὸν Ἐλληνικὸν ἀρετὴν νὰ διάχυται εὑμενῶς ὑπὲρ τῆς ἀναπτυξανθήσης τὸ Ἐλληνικὸν γένος παιδείας καὶ τῇ ἀγαθῇ μερίμνῃ τῶν διεπουσῶν ταύτην Ἀρχῶν τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ εὗτοι θέλει ἔλθει ἐποχὴ, καθ' ἥν ἡ τοῦ Πανεπιστημίου οὐσία θέλει χρησιμεύσει εἰς τὴν αὐτοσυντήρησιν καὶ αὐθιπαρξίαν τοῦ ἰδρύματος τούτου, οὐ μόνον ἵνα ἀνακουφίσῃ τὴν Κυβέρνησιν ἀλλὰ καὶ νὰ συντελέσῃ τῇ ἀνακυρώσει ταῦτη πρὸς τὴν ἴδρυσιν νέου Πανεπιστημίου τοσοῦτον χρησίμου καὶ ἀναγκαιοτάτου παρεταμένου διά τε τὴν ἐντελεστέραν ἐκπαιδεύσιν τῶν νέων πληρούμεντων τριτης καὶ διὰ τὸν εὐγενῆ συναγωνισμὸν τῶν διδασκάλων αὐτῶν. Επίσης καὶ ἡ διδασκαλία τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἀναλογίαν χωρεῖ πρὸς τὰ πρότω, καὶ εὗτοι παρέχεται ἡμῖν εὐχάριστος ἡ ἐκπλεύση τὸ Ἐθνικὸν τεῦτο Πανεπιστήμιον θέλει φθάσει τὴν τελειότητα τῶν ἀλλοδαπῶν κατὰ τοὺς καρπούς ἐκ τῆς εὐρυτέρας μεταδότεως τῶν ἐπιστημονικῶν ἀληθειῶν καὶ τῆς προαγωγῆς νέων μήποτε γνωστῶν διὰ τῶν ἀτρύτων κόπων τῶν διδασκόντων καὶ διὰ τοῦ Οπερμέτρου ζῆλου καὶ τῆς πρὸς τὰς ἐπιστήματος ἐπιδόσεως τῆς φοιτώσῃς νεότητος. Τοιαύτης πορείας τὴν ἐκπλήρωσιν ἀνομοιολογῶν πέπεισμα, ὅτι ὁ διάδοχός μου, εἰς ὃν παραδίδω σήμερον δημοσίᾳ τὴν ἀρχὴν, θέλει ἔγει εὐλογεῖν ἀρεφεύην νὰ γίνη διαπρόσιος κήρυξ.

© ΛΟΔΟΙ 6ΕΠΙΔΑΦΗ ΕΚΠΑ

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΙΣ ΓΟΥ ΝΕΚΡΟΥ ΤΟΥ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΠΡΕΒΕΝΤΕΡΗ ΤΥΠΑΛΔΟΥ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤ. Η. ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΗ

Πρετόνιος του Πανεπιστημίου και παπάς της Καθολικής
της Ιατρικής σχολής.

— — — — —

Καταθέσατε εἰς τὸν πάρον μετ' εὐλαβείας τὸν νεκρὸν τοῦ
ἀστέριμου Λαράνδηπος Πρετεντέρη Τυπάλδου· εἶναι ὁ αρρός
Καθηγητὴς, ὅτις ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη διέδιθε τὰ φῶτα τῆς Ια-
τρικῆς ἐπιστήμης. Προσθλέψατε κατὰ τὴν ὑστάτην ταύτην
στιγμὴν εἰς τὴν γλωκεῖτνα αὔτοῦ φυσιογνωμίαν· εἶναι ὁ φιλάν-
θρωπος ιατρός, ὅστις παρεμύθει τοὺς πάσχοντας ἐν ὥρᾳ δύσηνης
καὶ ἀπελπισίας.

Προχθὲς ἔπι, καὶ περὶ πάσην, ἀνήρχετο τὴν κλίμακα τοῦ
Νασσοκρείου, ἐπειδέπτετο τοὺς ἔκει νοσοῦντας, καὶ ἐδίδασκε
τοὺς περικυκλεῶντας αὐτὸν γέρους τὰ τοσοῦτον σωτῆρα διὰ
τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου παραγγέλματα τῆς ιερᾶς ταύτης
ἐπιστήμης. Ἐπέποιτο δὲ ταλαιπωροῦσα αὐτὸν γότος νὰ κα-
ταβάλῃ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐγτὸς δίλιγων ώρῶν καὶ νὰ μὲ καλέσῃ
σήμερον εἰς τὸ λυπηρὸν καθῆκον, τὸ ἐποίου μοὶ ἀνέθηκεν ἡ
Σύγχλητος καὶ ἡ Ιατρικὴ τοῦ Πανεπιστημίου Σχολὴ, βαρυαλ-
γοῦσας καὶ αὖται ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀνδρὸς, ἵνι ἀποτείνει αὐ-
τῷ τὸν ὑστάτον χαιρετισμόν.

Δύο μεγάλας ἀρετὰς ἐκέκτητο ὁ Λαράνδηπος Πρετεντέρης
Τυπάλδος· αὗται ἐκόσμουν τὸν βίον αὐτοῦ καὶ ἦδη μένουσιν

ἀνεξίτηλοι εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τῶν μεταγενεστέρων πρὸς ἀπομίμησιν. Ως Καθηγητής ἡτον εὐσυνειδῆτος ἐπιστήμων, καὶ ἕνσυχολεῖτο ἀόχνως περὶ τὴν ἐπιστήμην μέγρι τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἡμερῶν. Η φυσική αὐτῇ κλίσις πατέσειγθη εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτοῦ σπουδῶν ἐν Παρισίοις· ἔκει μαθητὴς γενόμενος τοῦ ἐνδόξου Bouillaud καὶ διδασκόμενος τὴν ἐπιστήμην εἰς τὴν περιώνυμην καταστάσιν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ κλεινικὴν αὐτοῦ, ἐν τῷ νοσοκομείῳ τῆς Charité, ἐξήσκησεν ἑαυτὸν πλειότερον εἰς τὴν τοσοῦτον ὁρέκιμον πάντι λατρῷ φυσικὴν εὑπερίαν τῆς ἐπικρούσεως καὶ ἀκροάσεως.

Οταν ἐπανῆλθεν εἰς Κέρκυραν, καὶ ὥνομάσθη Καθηγητής τῆς γενικῆς καὶ εἰδικῆς παθολογίας ἐν τῇ Ἱστιώ Ακαδημίᾳ ἐθημοσίευσε τὰ πρώτα αὐτοῦ ἔργα απερὶ τῆς ἐρυκηγένεσης ἢ ἐπιδημίας τῆς γάστρος κατὰ τὸ έτος 1850 καὶ 1855 απερὶ τῆς γάστρος ὑστρακιᾶς κατὰ τὸ έτος 1862—63 εἰς τοὺς ὑκιτοίκους τῆς Κερκύρας, καὶ εἴτα τὸ ἔτερον πάντημα απερὶ τῆς ἐπικρατούσης ἐνδημίας τῆς Ηλλάγρας εἰς τοὺς κανονικούς τῶν περιχώρων τῆς ἀνθυστολίστου ταύτης γάστρου. Εἰς τὰ τέσσαρα ταῦτα ἔργα διαλέμπουσιν αἱ μετ' ἀκαμάτους ζήλου γαραγθεῖσαι περιγραφαὶ τῶν ποικιλοτάτων μορφῶν τῶν γάστρων κοὶ τῶν ἐπακριλούθων αὐταῖς, ὡς καὶ οἱ τοσοῦτον ἀληθεῖς καταστάντες διὰ τοῦ χρόνου ἀφορισμοὶ περὶ τῆς προγνώσεως αὐτῶν καὶ αὐτὰ ἐπὶ τὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὅριστα πρὸς θεραπείαν δειγμέντα μέσα.

Οταν διελύθη ἡ Ακαδημία ἐκείνη, καὶ διωρίσθη Καθηγητὴς τῆς Ιατρικῆς κλινικῆς ἐν τῷ ΕΘΝ. Πλανεπιστημίῳ, ἐθημοσίευσε πρῶτον ἔργον απερὶ τῆς προοδευτικῆς καὶ κακοϊδούς πάγραιμίας,» εἴτα «περὶ τοῦ ἐπιδημικῶς ἐνακήφαντος εἰς Ἀθήνας ἐξανθηματικοῦ τύφου» τῆς τοσοῦτον μολυσματικῆς καὶ βροτοκοιτού νάσου, τῆς καταλαβούσης τοὺς δυστυχεῖς πρόσφυγας Κρήτας κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1868, καὶ τέλος ἔτερον απερὶ τῆς ἐπιδημικῶς ἐπίσης ἐρυκηγένεσης εἰς «Ἀθήνας ἐγκεφαλογνωτιαὶς μητριγγίτιδος». Καὶ τὰ ἔργα ταῦτα λαμπρύουσιν αἱ μετὰ μεγάλου μόχθου καὶ κινδύνου

συλλεγεῖσαι ὅσον εἶναι τε λεπτομερεῖς περιγραφαὶ τῶν ὄλιχῶν βλαβῶν, αἵτινες ὑπολείπονται εἰς τὸν βασανισθέντα ἀνθρώπον, μολονότι ἡτο γνωτὸς ὁ ἐπικείμενος κίνδυνος καὶ τὰ παραδείγματα τῶν ἀποβιωσάντων συναδέλφων ἐκ τῆς μολυσματικῆς ἰδιότητος τῆς νόσου, ὡς καὶ αἱ ἀκριβέσταται ἀπεικονίσεις τῶν φαινομένων τόσου μεγάλου ἀριθμοῦ ἀρρώστων.

Δυνατὸν τὰ ἔργα ταῦτα νὰ μή ὥστιν οἱ ἀχρογωνιαῖοι λίθοι τοῦ μεγάλου ἐπιστημονικοῦ σίχοδομήματος, ἀποτελοῦσιν ὅμως τὰ λιθίδαια ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ὁ Χαρ. Πρεσεντέρης, ὡς Καθηγητής, κατέθηκεν ἴδιαις χερσὶν καὶ δι' ἀκαμάτου ζήλου πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τούτου ἰδρύματος, καὶ διὸ τὰ ὅπεια οὐ μόνον εἰς Μύρωπας· λατροὶ ἀγαθὴν ἐξήνεγκον χρίσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ Ακαδημία τῶν Παρισίων ἐνέκρινεν, ἐνθαρρύνασα διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς τὸν ἔλληνα τοῦτον ἔργατην.

Διδάσκων παρὰ τῇ κλίνῃ τοῦ ἀρρώστου κατὰ τὴν αρισκονταπενταετίαν ταύτην τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ συγκαθροίζομένους νέους, ἥσκει αὐτοὺς ὅσον ἡτο δυνατὸν τελειότερον καὶ ἀποκαθίστα αὐτοὺς ἀγαθούς ἐπιστήμονας, σύμφωνος ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν χωρῶν τῆς ἐλληνικῆς γῆς, ἐν αἷς ἐγκατεστάθησαν, ταυτοχρόνως ἐξωογόνεις καὶ ὑπέκαισεν εἰς τούτους τὸ εὐγενὲς ἐκείνο αἰσθημα τῆς οἰκοτατρίας, τὸ ὅπειον ἐνεχαράχθη, εἰς τὴν καρδίαν πάντος ἐλληνος, ἀρ̄ τῆς μάλιστα ἐποχῆς ἡ Ἑλλὰς διὰ τοῦ Περμανοῦ τῶν παλαιῶν Πατρῶν ὑψώσε τὴν σημαίαν ἐπὶ τῆς ἀγίας Δαύρας, καὶ ὥρκισθη νὰ πληρώσῃ τὸν προσεισμὸν τῆς. Εμέρρητε λοιπὸν καὶ οὗτος γιλιάδας ίτρων κατά τε τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν καρδίαν, καὶ οὗτοι διαπαρέντες ἀνὰ τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἐλληνικὴν γῆν, ἐξεπλήρωσαν τὸ ἑαυτῶν καθήκον τῶν λατροῖς καὶ διῆγειρον τὸ ἐλληνικὸν αἰσθημα ὡς ἀπόστολοι.

Ἐν δὲ μεγίστῃ ὀφελεῖται εὐγνωμοσύνη καὶ δι' ἀμαράντου στέφονται δέξιες εἰς πρόγονος ἡμῶν καὶ εἰς τὴν ταχιτικής, ὅσοι τρινήθησαν ως ἀποτινάξωσι τὸν Συγὸν τῆς τυραννίας ἐκ τῆς μικρᾶς ταύτης γωνίας τῆς μεγάλης Ἑλλάδος.

δος, καὶ οσοι συναγωνίζονται τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα γ' ἀπελευθερώσωσιν ἐκ τοῦ ζυγοῦ τούτου τοὺς θεοπόλες ἀδελφοὺς ἡμῖν, δικαίως πρέπει νὰ δοξίληται εὐγνωμοσύνη τις καὶ εἰς τοὺς διδασκάλους τοῦ ἔθνους, τοὺς ἑγγράπταντας εἰς τὴν διδασκαλίαν γιλιάδων νέων Ιατρῶν, παρεχόντων εἰς τοὺς πάσγοντας βάλσαμον τῶν θειωθῶν αὐτῶν καὶ διασκληπιζόντων εἰς τοὺς ἀπανταχοὺς Ἐλληνας τὸ εὐγενὲς τεῦτο αἰσθῆμα.

Ο Λαρ. Πρεσβυτέρης Τυπάλδος εἶχε καὶ ἑσέραν ἀρετήν. Ήτον ἀφικόνερδης Ιατρὸς καὶ ἀμερίμνα εὐχὴ περὶ τῆς ὄλικῆς ἀμοιβῆς, ἢν οἱ πάσγοντες εὐγνωμοσύνης ἔνεκα παρέχουσιν εἰς τὸν θεράποντα Ιατρὸν, ἀλλὰ περὶ τῆς θεραπείας τῶν νοσήσαντων.

Οὐδεμιᾶς ἐπιστήμης σκοπὸς εἶναι τῇ παροχῇ τῶν ὄλικῶν μέσων εἰς τοὺς μετεργομένους αὐτὴν, πολλῷ δὲ τῶν εἰς τοὺς ἔξασκεσύντας τὸ θεῖον ἐπάγγελμα τοῦ Ιατροῦ, οἵτις διὰ τῆς μελέτης τῆς ψύσεως ἐπικρατεῖ τὴν πρόληψιν καὶ τὴν καταστολὴν τῶν νοσογόνων αἴτιων, αἴτιας καταστρέφουσι τὸν ἀθρωπὸν. Τὸν εὐγενῆ τούτον σκοπὸν καὶ κατενόει ἐπαρκῶς καὶ ἐπεζήτησε πάντοτε ὁ Λαρ. Πρεσβυτέρης Τυπάλδος, παρέχων εἰς τοὺς εὐπόρους καὶ εἰς τοὺς πόνητας ἵστην ἐπιχειρίαν.

Εἶναι διητως ἀναντίρρητος ἀπόδειξις τῆς ἔθνους, καταπτύχεως τῶν κοινωνιῶν τῆς ἐπιστήμης τῇ ταπείνωσι. Καὶ ταπείνωσιν δικῆθα διπέργοι τῇ ἐπιστήμῃ, οἵτινες οἱ ἔξασκεσύντες αὐτὴν διαχειρίζονται ταῖτιν, καθίσται πρόπου ἀλλὰ πρὸς παραγγῆν πλούτου ἐπιτήδεια μέστα οἱ μόνοι τῶν γρηγορισμὸν ἀναγράψαντες ὡς κύριον αὐτῶν μέλημα.

Μολλαπλῶν ὅπηρεσιν γρῆσσοι καὶ τὰ κράτη καὶ αἱ κοινωνίαι μεταξὺ ὑπὲρ τῶν ὅπηρεσιν τούτων δὲν κατέχουσι τὴν τελευταῖαν θέσιν αἱ ὅπηρεσι, τὰς δηοίας τῶν ἐπιστημῶν οἱ θεράποντες προσφέρουσιν εἰς αὐτά. Εγ κοινωνίαις μάλιστα γεαραῖς καὶ ἐν τῷ μέσῳ λαϊν, σῖτινες προωρίσθησαν νὰ διαγύσωσι μακρὰν ἔτι καὶ δύσβατον ὄδον, τὴν φυγικὴν καὶ πνευ-

ματικὴν αὐτῶν μόρφωσιν πρὸ πάντων κατεργάζονται τῶν ἐπιστημῶν οἱ θεράποντες.

Εὐχγενῶμεν αἱ ἀρεταὶ αὐταὶ τοῦ ἀνδρὸς, ὁμολογούμεναι παρὰ πάντων ἡμῶν, νὰ ἐπιχύσωσι βάλσαμον περηγορίας εἰς τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ εἰσαγένειαν, γενόμεναι δὲ ὑπογραμμὸς καὶ τερήσωσιν δίσιου τὴν μυήμην τοῦ ἐναρέτου τούτου συναδέλφου καὶ Ιατροῦ.

2006-2010 ΕΚΠΑ

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ

Καθηγητοῦ τῆς Παναγίας

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΙΙ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΗ

Πρεσβύτερος του Πανεπιστημίου
καὶ τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ιατρικῆς κληρονομίας.

© 2006-2010 ΕΚΠΑ

Κήρυξεν ὁ ἀποχαιρετῶν ἐν ὄντος τοῦ Πανεπιστημίου διάτημον συνέδειλφον, τὸν Θεόδωρον Ὀρφανίδην, δρεῖλων ἀποτείνων αὐτῷ καὶ θερμὸν καὶ εὐγνώμονα τὸν μαστάτον ἀποχαιρετισμόν. Καὶ οἱ διδαχθέντες ἐν τῷ μεγάλῳ ἔθνικῷ ἡμῶν πανδιδακτηρίῳ καὶ οἱ διδάξαντες ἐν αὐτῷ αἰσθάνενται τὴν στιγμὴν ταῦτην μεγίστην θίλψιν, διτε ἀπέρχεται ἀπὸ τοῦ μέσου αὐτῶν ἀνήρ τὸ ἥμερον τοῦ βίου αὐτοῦ καταναλώσας μετ' ἀκαμάτου ζῆτον εἰς τε τὴν διδασκαλίαν τῆς νεολαίας καὶ εἰς τὴν ἐν τῇ ἀληθιδαπῇ ἐπιστημονικὴν παράστασιν τῆς πατρίδος ἡμῶν.

Ο Θεόδωρος Ὀρφανίδης ἔχει νεαρὰς αὐτοῦ ἡλικίας, καὶ μετ' αὐτὴν τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων ἐν τῷ Γυμνασίῳ Ναυπλίου, ἐκτάτο φύσει μίαν μεγάλην ἀρετὴν, τὴν φιλοπονίαν. Τὰ ἑλληνικὰ θυτὰ ἔργαν αὐτῷ οἱ προσφίλετοι φίλοι, τοὺς ὅποιους εὐδέποτε ἐληγμόνειν δι' αὐτῶν ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην του τὰς ώραίας γάροντας, ἐν αἷς ἐθλάστησαν καὶ τὴν προγονικὴν δόξαν, ἥτις ἐκλέζειν αὐτάς. Γενόμενος Καθηγητής ἐδίδαξε τὸ μάθημα τούτο μετ' ἀληθίους ἐνθουσια-

σμοῦ καὶ οἱ ἀκραταὶ αὐτοῦ ἐνθυμεῦνται μετὰ πόσης περιπαθείας ἐπεδείχνουν εἰς αὐτοὺς τὰ ρυτὰ, περιέγραψε τὰ ὄργανα καὶ ἔξηγε τὰς λειτουργίας αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὰς διαλοπὰς τῶν μαθημάτων ἐπεδίδετο ἀόχνως εἰς τὴν ἔρευναν τῆς Ἑλληνικῆς γλωρίδος, καὶ ἐπὶ εἰκόσιν ἐτῇ ἀνήρχετο τὰ ἐνδοξά ὅρη τῆς Ἑλλάδος, συνέλεγεν ἀνὰ ἐι τὰς αὐτῶν βλαστάνουτα φυτὰ καὶ εὐτῷ ἐπλεύτισε τὴν Ἑλληνικὴν γλωρίδα διὰ πολλῶν νέων φυτῶν, εἰς τινὰ τῶν ὑποίων ἐδόθη παρὰ τῶν ξένων ἐπιστημόνων ὡς γυμνισμα αὐτὸς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Ἐὰν οἱ ἐπιστήμονες ἀπεργάζωνται τὴν εὐτυχίαν τοῦ πολίτου καὶ τὴν δέξιαν τοῦ ἔμπορου, ὀμολογούμενοι ὃ Θεόδωρος Ὁρφανίδης ἐδείχθη ἀγαθὸς ἐπιστήμων διέδιδε διὰ τῶν «Γεωπονικῶν του» εἰς τοὺς γαστροτέμενας τῆς Ἑλλάδος τὰς ὠφελίας τῆς ἐπιστήμης καὶ διὰ τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοῦ γλωρίδος ἐποιεῖτο γνωστὴν εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ θεράποντας ταύτης τὴν τέως εἰς αὐτοὺς ἐν πολλαῖς ἀγγωνιστον γλωρίαν φύσιν τῆς Ἑλλάδος.

Ο Θεόδωρος Ὁρφανίδης ἐπροκλισθη ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ δι᾽ ἔτερου δώρου τῆς ζωηρᾶς φαντασίας. Καὶ εἰς μὲν τὴν γεωργίαν αὐτοῦ ἡλικίαν ἡ πολιτικὴ κατάστασις τῆς κοινωνίας ἔχεντης τὴν φαντασίαν τοῦ ποιητοῦ εἰς τὴν οάτυραν καὶ διὰ μὲν ἐνθυμούμενα αὐτὸν ἀγρυπνον ἐπαντὴν τῆς καταστάσεως, ἐν δὲ ἐπίγγονε πρὸ πεντηκονταετίας ἡ κοινωνία ἡμῶν, ἀγωνισθέντα διὰ τοῦ σατυρικοῦ πυρὸς ἐν τῷ «Μεγίστῳ» νὰ καυτηριάσῃ τὰς πληγὰς, αἴτινες ἐβέβρωσκον τότε τὸ σῶμα αὐτῆς· διὰ δὲ εἰδομένης αὐτὸν τορριγῶντα πολίτην, φρονοῦντα διὰ ἡ πατρὶς αὐτοῦ ἥτον ἀξία ἀλλων θερμῶν καὶ ἀλλου κερηνητικοῦ συστήματος, καὶ τολμῶντα ν' ἀντιτάσσεται κατὰ τῆς τότε καθετηκούσας τάξεως. Οταν δρώς ἀνέπνευσε τὴν ἐπὶ τῶν ὄρέων αἰθεριώδη ἀτμοσφαιραν τοῦ Ἑλληνικοῦ σύρανοῦ κατὰ τὰς βοτανικὰς αὐτοῦ ἐκδρουμάς, ἡ φαντασία τοῦ ποιητοῦ ἐτράπη περὶ τὴν ἐπικολυρικὴν ποίησιν, καὶ τότε ἐξύμνησε τὰ αἰσθήματα νέου ἀρματωλοῦ καὶ τὴν σφαγὴν τῆς μητρὸς αὐτοῦ ὑπὸ ἀρπαγος ἐνετοῦ, ἀλλαχοῦ δὲ ἐθρήνησε τὰς σφαγὰς

τῶν κατοίκων τῆς πόλου παθοῦ; Χίου καὶ τὰς Θηριωδίας τῶν γεννουνηνοτῶν καὶ τούρκων κατακτητῶν ἐν δυσὶν ἐποχαῖς τῆς Ἑλλάδος.

Δάρμας, αἴτινες στέφουσι τοὺς ἥρωας τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔστεφαν τὸ μέτωπόν του· τὸ ἔστεφαν αἱ δάφναι τῶν ποιητικῶν διαγωνισμῶν, τὰς ὁποῖας τῷ ἐνεγκίρησαν οἱ Ηρυπάνεις τοῦ Πλανεπιτεγμάτου· ἡ εὐτροφός του χείρ δὲν ἐκράτησεν εὐδ' αλγυρὸν ἔγχος, οὐδὲ λόγχην ἵνα ἀγωνισθῇ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος ἀγῶνα· ἔλαβε τὸν κάλαμον καὶ ἀναπαρέστησε τὰς τραγικὰς περιπετείας, τὰς ὁποίας ὑφίσταντο οἱ πατέρες ἡμῶν κατὰ τὴν μαχράν δουλείαν ὑπὸ τοὺς βαρβάρους κατακτητάς.

Οταν ἥδυνθῇ τις ἐν τῷ βίῳ καὶ ἐκτείνῃ τὰς μερίμνας αὐτοῦ πέραν τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς Ιδίας αὐτοῦ ὑπάρξεως, ὅταν ἥδυνθῇ νὰ ὑψώσῃ τὴν ἔχυταν διάνοιαν ὑπερθεν τοῦ ίδιου αὐτοῦ ἀτόμου καὶ ἡγολήθῃ περὶ τὴν ἔρευναν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος καὶ ἐμόγυητο πρὸς ἐξωκρητικοῦ αὐτοῦ, φυσικὸν εἶναι διὰ τούτου ὁ θάνατος καταλείπει ἀλγός εἰς τοὺς ἐπιζώντας. Τὸ ἀλγός τοῦτο κατέχει τὰς καρδίας ἡμῶν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν κατατίθεμεν εἰς τὸν τάφον τὸν νεκρὸν τοῦ συναδέλφου, καὶ ἀναφωνοῦμεν ἀδίοις μενέτω ἡ μνήμη, αὐτοῦ.